

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Proces prosazování investičního záměru čistírny
odpadních vod v prostředí malých obcí
(Habry na Vysočině)**

Bc. Pavel Víšek

© 2022 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Pavel Víšek

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Sez. Ústí – Tábor

Název práce

Proces prosazování investičního záměru čistírny odpadních vod v prostředí malých obcí (Habry na Vysočině)

Název anglicky

Investment intention of municipal wastewater treatment plant (Habry in Vysočina Region)

Cíle práce

Tématem diplomové práce je problematika hospodaření a rozvoje menší obce. Výzkum bude zaměřen na město Habry (okres Havlíčkův Brod).

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce.
2. Analyzovat rozpočtové hospodaření města.
3. Rozebrat a analyzovat vybrané investiční projekty místní samosprávy (čistírna odpadních vod, zóna technické vybavenosti – ulice).

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v různých obcích. Práce bude postavena jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména tři základní techniky – studium dokumentů, zúčastněné (participativní) pozorování a dotazování.

Doporučený rozsah práce

60-70 stran

Klíčová slova

Habry, samospráva, rozpočet obce, dotace, investice, rozhodovací proces

Doporučené zdroje informací

BERNARD, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologický ústav AV ČR, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.

Decentralizované čištění odpadních vod, 2008, [online] [28. 1. 2022]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6348344>.

JŮPTNER, P. Komunální koalice a politické modely, *Politologická revue*, 10, 2004, č. 2, s. 81-101.

KOPŘIVA, R., ČOPIK, J., ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí, *Sociológia* 49, 2017, č. 5, s. 482-506. ISSN 0049-1225.

MAJEROVÁ, V., KOSTELECKÝ, T., SÝKORA, L. et al. Sociální kapitál a rozvoj regionu: Příklad Kraje Vysočina. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-4093.

NOVÁK, J. a kol. Příručka provozovatele stokové sítě. Libeznice: Medim, spol. s r.o., 2003. ISBN 80-238-9947-3.

RŮŽIČKA, K., NOVÁK, P. Habry: dějiny města 1101-2001. Habry: Město Habry, 2001. ISBN 80-238-6602-8
SWIANIEWICZ, P. An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe. *Local Government Studies*. 2014. ISSN 0300-3930. DOI: 10.1080/03003930.2013.807807.

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Jan Čopík, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra humanitních věd

Elektronicky schváleno dne 21. 3. 2022

prof. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 22. 3. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 30. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Proces prosazování investičního záměru čistírny odpadních vod v prostředí malých obcí (Habry na Vysočině) " jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.března 2022

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D. vedoucímu diplomové práce, za cenné rady, připomínky a metodické vedení a Ing. Ivě Pakostové za rady při zpracování.

Proces prosazování investičního záměru čistírny odpadních vod v prostředí malých obcí (Habry na Vysočině)

Anotace

Diplomová práce se zabývá procesem prosazování investičního záměru čistírny odpadních vod v prostředí malých obcí na příkladu města Habry na Vysočině. Teoretická část textu vymezuje pojem obec a její orgány, zmiňuje rovněž problematiku malých obcí v souvislosti s teorií rozvoje komunit. Přiblížena jsou specifika financování malých obcí. Opomenuta nezůstala témata jako strategické řízení obce, strategické plánování nebo strategický plán. V souvislosti s hlavním tématem práce je rozebrána také problematika čištění odpadních vod v České republice. V praktické části práce je charakterizováno město Habry i historie projektu čistírny odpadních vod v tomto městě, která sahá již poměrně hluboko do minulosti, z různých příčin se jí ale zatím nepodařilo uskutečnit. Představeny jsou rozličné varianty odkanalizování města, s nimiž se v současnosti pracuje. V úvahu je samozřejmě třeba brát omezené finanční možnosti obce. Pozornost je věnována také různým strategiím představitelů obce sloužícím k prosazení souhlasu s investičním záměrem mezi obyvateli města. Investiční záměr čistírny odpadních vod je komparován s již realizovaným záměrem výstavby rodinných domů v lokalitě u fotbalového hřiště v Habrech.

Klíčová slova: Habry, samospráva, rozpočet obce, dotace, investice, rozhodovací proces.

Investment intention of municipal wastewater treatment plant (Habry in Vysočina Region)

Abstract

This Diploma thesis deals with Investment intention of municipal wastewater treatment plant in Habry in Vysočina Region. In the theoretical background chapter, the author introduces the topic of municipality and its authorities. It presents difficulties of small municipalities in connection with theories of community development, municipal finance facility and municipal development strategy process. It deals with the tissue of sewage disposal plants in the Czech Republic. In the practical part is described the town Habry and the history of the project dealing with sewage disposal plant in this town. This goal was set many years ago. Unfortunately, it hasn't been achieved yet. The different variants of sewerage systems are discussed that would be suitable according to municipal budget. Next there are mentioned the different strategies how to convince the inhabitants to agree with it. The investment intention of municipal wastewater treatment plan is compared to project of family houses in location at football pitch in Habry that has been already put into the practice.

Keywords: Habry, local government, municipal budget, subsidies, investment, decision making process.

OBSAH

1. ÚVOD	10
2. CÍLE A METODIKA	12
3. OBEC A JEJÍ ORGÁNY.....	14
3.1 OBEC A JEJÍ DEFINICE.....	15
3.2 OBČAN OBCE	16
3.3 ORGÁNY OBCE A JEJICH CHARAKTERISTIKA	17
4. ROZPOČET OBCE.....	18
4.1 PŘÍJMY OBCE	18
4.2 VÝDAJE OBCE	19
4.3 MAJETEK OBCE.....	20
5. MALÉ OBCE A TEORIE ROZVOJE KOMUNIT	21
5.1 ROZVOJ OBCE	21
5.2 STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ OBCE.....	23
5.3 STRATEGICKÉ PLÁNOVÁNÍ.....	24
5.4 STRATEGICKÝ PLÁN.....	25
6. ČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD V ČR	27
6.1 MOŽNOSTI HOSPODÁŘSKÉHO VYUŽITÍ ODPADNÍCH VOD A KALŮ.....	27
6.2 ODPADNÍ VODY A JEJICH DRUHY	28
6.3 ZAŘÍZENÍ K VYČIŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD A JEJICH DRUHY	28
7. MĚSTO HABRY A JEHO STRUČNÁ HISTORIE	30
7.1 SOUČASNÝ STAV ODKANALIZOVÁNÍ PODLE PLÁNOVÁNÍ ROZVOJE VODOVODŮ A KANALIZACÍ KRAJE VYSOČINA	36
7.2 HISTORIE PROJEKTU ČISTÍRNÝ ODPADNÍCH VOD V HABRECH.....	41
7.3 SOUČASNÝ STAV REALIZACE PROJEKTU ODKANALIZOVÁNÍ MĚSTA HABRY.....	47
7.4 VÝSLEDKY JEDNÁNÍ O PODOBĚ INVESTIČNÍHO ZÁMĚRU 20. 12. 2021	54
8. VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ.....	57
8.1 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	57
8.1.1 Popis výzkumného problému	57
8.1.2 Cíl výzkumného šetření.....	58
8.1.3 Výběr výzkumné metody	58
8.1.4 Charakteristika výzkumného souboru	58
8.1.5 Průběh výzkumného šetření	59

8.2 ANALÝZA ZÍSKANÝCH DAT.....	59
8.3 VÝSLEDEK DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	65
8.4 PARTICIPANTNÍ POZOROVÁNÍ.....	66
9. INVESTIČNÍ ZÁMĚR VÝSTAVBY RODINNÝCH DOMŮ V LOKALITĚ U FOTBALOVÉHO HŘIŠTĚ V HABRECH.....	68
10. POROVNÁNÍ INVESTIČNÍCH ZÁMĚRŮ ČOV A VÝSTAVBY NOVÉ ULICE U HŘIŠTĚ.....	73
11. ZÁVĚR	77
LITERATURA.....	69
ELEKTRONICKÉ ZDROJE	71
SEZNAM ZKRATEK	73
SEZNAM OBRÁZKŮ	74
SEZNAM GRAFŮ	74
SEZNAM TABULEK.....	74
SEZNAM PŘÍLOH.....	75

1. Úvod

Diplomová práce se bude zabývat realizací projektu čistírny odpadních vod ve městě Habry v Kraji Vysočina. Pozornost se zaměří primárně na proces prosazování tohoto projektu v dlouhodobém časovém horizontu a na nutnost přesvědčit obyvatele obce o nezbytnosti vybudování ČOV, protože se bez ní do budoucna Habry neobejdou.

V teoretické části práce bude nejprve obecně charakterizována obec a její orgány i způsob financování malých obcí, aby byla následně detailně rozebrána problematika těchto obcí v souvislosti s teorií rozvoje komunit. V daném kontextu si podrobný rozbor zaslouží témata jako strategické řízení obce, strategické plánování nebo strategický plán.

S ohledem na ústřední téma práce bude v textu ve stručnosti shrnuta rovněž problematika čištění odpadních vod v České republice, kdy budou přiblíženy některé možnosti využití odpadních vod a kalů. Je třeba připomenout, že existují rozličné druhy odpadních vod, když pro tuto práci jsou směrodatné hlavně vody splaškové, které jsou provázány s každodenním životem člověka, s jeho domovním hospodářstvím i veřejně užitečnými objekty. V diplomové práci budou také zmíněna různá zařízení k vyčištění odpadních vod a budou charakterizovány jejich druhy, které se dělí podle velikosti.

Následně bude přinesena charakteristika města Habry, k němuž přísluší rovněž místní části Frýdnava, Lubno a Zboží. Zachycen bude rovněž současný stav odkanalizování podle Plánování rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina. Jak bude z textu patrné, historie projektu čistírny odpadních vod v Habrech sahá již poměrně daleko do minulosti, když se o něm začalo hovořit již záhy po roce 1989. Projekt však z rozličných důvodů dosud nebyl realizován. Ke značnému pokroku směrem k realizaci projektu došlo teprve v posledních letech zásluhou kroků, které budou v práci nastíněny. Dnes již projekt postoupil do jisté fáze realizace, která bude také v textu přiblížena. Představeny budou i tři varianty odkanalizování města Habry, s nimiž se v současnosti pracuje.

Výstavba ČOV pochopitelně není prvním významným investičním záměrem města Habry. V posledních letech byl mimo jiné uskutečněn investiční záměr výstavby rodinných domů v lokalitě u fotbalového hřiště v Habrech. Tento záměr přinesl ideální komparativní materiál k porovnání s investičním záměrem ČOV, když každý z nich pochopitelně cílil na jinou skupinu občanů. V textu práce bude porovnáno, v čem se lišily a podobaly strategie

představitelů obce, kteří se snažili o akceptaci těchto záměrů u obyvatel Habrů. Je samozřejmě třeba mít na paměti, že výstavba ČOV se dotkne všech obyvatel obce, jejichž každodenní život bude bez výjimky na jistou dobu omezen.

2. Cíle a metodika

Tématem diplomové práce je problematika hospodaření a rozvoje menší obce. Výzkum bude zaměřen na město Habry (okres Havlíčkův Brod). Důvodem výběru města Habry je skutečnost, že se zde místní samospráva dlouhodobě chystá řešit problematiku odvádění a čištění odpadních vod. Připravovaná investice do čistírny odpadních vod a kanalizace výrazně zatíží rozpočet města, ve kterém žije pouze mírně nad 1 300 lidí. Samospráva Habrů má navíc i další ambiciózní investiční projekty. Po doby výstavby kanalizace se také sníží kvalita bydlení místních obyvatel. Habry byly vybrány i proto, že zde autor práce pracuje v samosprávě (ve volebním období 2018 až 2022 jako místostarosta). Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce.
2. Analyzovat rozpočtové hospodaření města.
3. Rozebrat a analyzovat vybrané investiční projekty místní samosprávy (čistírna odpadních vod, zóna technické vybavenosti k výstavbě rodinných domů v lokalitě u fotbalového hřiště).

Při vypracování práce byl využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v různých obcích. Práce je postavena jako případová studie jedné konkrétní obce.

Ke sběru dat byly využity zejména techniky studia dokumentů, zúčastněného (participativního) pozorování a doplňkově dotazování.

Studovanými dokumenty byly jak různé materiály města Habry (zápisy a záznamy z jednání, expertní posouzení variant odkanalizování obce, rozpočet apod.), tak data získaná z celostátních databází Českého statistického úřadu (volební server volby.cz, data ze sčítání lidu, malého lexikonu obcí apod.).

Část dat a informací byla získána metodou zúčastněného (participativního) pozorování. Konkrétně pak přímou účastí na dění (autor pracuje v samosprávě města). Zjevnou obtíž zúčastněného pozorování je možná subjektivita.¹ Téma řešené v diplomové práci však v místní samosprávě není natolik štěpící, aby technika nemohla být využita (zastupitelé si

¹ HENDL, J. *Úvod do kvalitativního výzkumu*, 1999, s. 138-141.

uvědomují nutnost investic nejen do čistírny odpadních vod a kanalizace pro budoucnost města). Participativní pozorování je navíc doplněno nestandardizovaným dotazováním.²

² Dotazování bylo nestandardizované, proto nejsou otázky uváděny v příloze práce.

3. Obec a její orgány

Politická prostředí malých obcí jsou typická nestabilitou místních stranických systémů, někdy dokonce absencí lokálních stranických struktur. Obecně se někdy předpokládá, že samospráva malých obcí se zakládá na jakýchsi „údržbářských“ činnostech, což může mít za důsledek zpochybnění samotné politické podstaty komunální politiky. Z toho důvodu, že malé obce představují největší část z celkového počtu obcí v ČR, má ale jejich zkoumání bezesporu cenu. Udává se, že porozumění lokálním politickým jevům v malých obcích může přispět k celkovému porozumění komunálního politického prostředí ČR jako celku.³

Navíc pokud se vychází z trojdimenzionálního pojetí politiky jako realizace policy pomocí politics na základě polity, potom i rozhodování lokálních společenství zastoupených místními politickými institucemi (polity) o budoucím rozvoji obce (policy) má nutně politický rozměr (politics). V opačném případě by se muselo diskutovat o nezbytnosti existence lokálních samosprávných rozhodovacích orgánů.⁴

K obnovení obecní samosprávy došlo v ČR (ČSFR) záhy po hlubokých změnách roku 1989, přičemž transformační proces nebyl rovnoměrný. Na úrovni obcí byly nejdříve zřejmé změny institucionálního charakteru spojené s obnovením obecní samosprávy. Vedle institucionálních změn se ale setrvačností udržovala i z minulosti zaběhnutá praxe podřízenosti místní správy ústřední státní moci. Hlavními překážkami vývoje lokální demokracie údajně na začátku devadesátých let byla nepřítomnost lokálně zakotvené střední třídy, přežívání politické kultury z časů před rokem 1989 svázané s pasivitou občanů a očekáváním paternalistické péče úřadů, absence znalostí a zkušeností s fungováním místní správy v decentralizovaném systému i v podmínkách tržní ekonomiky, fragmentace sídelní struktury a slabost obecních rozpočtů.⁵

V komunální politice často hrají zásadní úlohu osobní vztahy. To je zapříčiněno velikostí některých obcí, velikostí konkrétních zastupitelstev, ale i „apolitickým“ a neideologickým charakterem některých komunálních politických systémů. V komunální politice se někdy

³ BUBENÍČEK, V., KUBÁLEK, M. Konfliktní linie v malých obcích, *Acta Politologica* 2, 2010, č. 3, s. 30-45, zde s. 30-31.

⁴ BUBENÍČEK, V., KUBÁLEK, M. Konfliktní linie v malých obcích, *Acta Politologica* 2, 2010, č. 3, s. 30-45, ze s. 31.

⁵ KOPŘIVA, R., ČOPIK, J., ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí, *Sociológia* 49, 2017, č. 5, s. 482-506, zde s. 483-484.

hovoří o existenci většího množství cílů, což de facto znamená souběžný výskyt většího množství rozličných „her“. Kdežto někteří aktéři usilují o dobytí exekutivních postů a jiným jde jen o kontrolu uplatňování vlastních zájmů, jiní vnímají svoji roli pouze jako společenskou.⁶

Českou republiku zařadil Pawel Swianiewicz ve své zásadní studii *An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe* mezi státy, které se vyznačují relativně nedávným přechodem k demokracii, prosazováním decentralizace i zrodem silné místní samosprávy na úkor vyšších (regionálních) úrovní správy. Nejblíže k České republice má podle jeho názoru Estonsko s Lotyšskem, když rovněž pro tyto státy je charakteristická omezená možnost místních samospráv určit místní daně a financovat oblasti lokální politiky podle svého vlastního rozhodnutí. Mezi společné prvky u těchto zemí patří podle Swianiewicze také značně fragmentovaná sídelní struktura a kolektivní forma vedení, v jejímž čele je nepřímo volený představitel municipality.⁷

3.1 Obec a její definice

Územní samospráva má v demokratické společnosti zásadní důležitost, o čemž podává nejlepší důkaz Ústava České republiky, v níž je určen její právní základ. Hlavním prvkem územní samosprávy je potom obec, když Zákon č. 128/2000 Sb. podle rozsahu výkonu státní správy v přenesené působnosti rozlišil obecní úřad obce s rozšířenou působností, obec s pověřeným obecním úřadem a obec se základním rozsahem přenesené působnosti.

Podle Ústavy České republiky je obec korporací veřejnou, což znamená, že se jedná o právnickou osobu, která má za úkol hospodařit se svým majetkem i dluhy. Obec v pozici právnické osoby vystupuje pod svým jménem a má odpovědnost za uskutečnění svých aktivit, činností a vztahů.⁸

Jiná definice zdůrazňuje, že obec je samostatným ekonomickým subjektem, ale rovněž i účastníkem správního řízení, zřizovatelem obecní policie, majitelem movitého a nemovitého

⁶ JÚPTNER, P. Komunální koalice a politické modely, *Politologická revue*, 10, 2004, č. 2, s. 81-101.

⁷ SWIANIEWICZ, P. An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe, *Local Government Studies* 40, 2014, č. 2, 292-311.

⁸ Ústava ČR. Dostupné z <http://zakony.centrum.cz/ustava-ceske-republiky/> [25. 1. 2022].

majetku, správcem obecných a veřejných záležitostí i vydavatelem závazných právních norem.⁹

3.2 Občan obce

Za občana obce je považována každá fyzická osoba, jež je státním občanem České republiky a má v obci trvalý pobyt. Každý z občanů, který dosáhl 18 let, se může na správě obce aktivně podílet. Tím je míněno, že smí volit a být volen do zastupitelstva. Stejně tak mohou občané v místním referendu hlasovat o otázkách, které spadají do samostatné působnosti obce. Mají také právo vyjadřovat své názory na zasedáních zastupitelstva obce, přičemž se tak musí dít v harmonii s jednacím řádem, prezentovat může svá stanoviska k projednávaným věcem. Občané se také smí vyjadřovat k návrhům rozpočtu obce i k závěrečnému účtu obce za předešlý kalendářní rok. Konečně disponují občané také právem na to, aby nahlíželi do zápisů z jednání i do usnesení rady obce, výboru zastupitelstva obce a komise rady obce, z nichž si smí v případě zájmu pořizovat výpisy. Občan obce může jejím orgánům zasílat rozličné petice a stížnosti.¹⁰

Občané do chodu obce zasahují přímo nebo nepřímo. První variantou jsou situace, kdy uskutečňují dobrovolné aktivity v komisi obce, účastní se místního referenda nebo veřejných schůzí. Nepřímým způsobem potom občané zasahují do činnosti obce svojí volbou zastupitelů.¹¹

Toto podílení se občanů zpravidla vede k lepšímu výkonu obce. Participace může být charakterizována jako spektrum občanských aktivit v konkrétní obci, podílení se na akcích, které nejsou soukromé povahy.¹²

Podle Maceda s sebou tato participace nese velkou výhodu, kdy vedení obce má větší důvěryhodnost u veřejnosti. Občané totiž mají příležitost, aby získali výhody pro sebe a něco změnili, což současně posiluje demokracii.¹³

⁹ SNIŠČÁK, V. *Služby a cestovní ruch: Súvislosti, špecifiká, cesta rozvoje*. Indiana 2001, s. 523.

¹⁰ BUČEK, L., MOCHTÁK, J., RABINSKÁ, I., SVOBODA, J., ILLE, K., Hamuláková, K. *Občanský a společenskovední základ*. Brno 2017.

¹¹ KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava 2007.

¹² ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha 2010.

¹³ MACEDO, S. (ed.) *Democracy at Risk: How Political Choices Undermine Citizen Participation, and What We Can Do About It*. Washington 2005, s. 8.

3.3 Orgány obce a jejich charakteristika

Na prvním místě je třeba mezi orgány obce uvést obecní zastupitelstvo, které je složeno z členů zvolených politických stran i z nestraníků. Ti jsou voleni z řad občanů obce na 4 roky a počet kolísá podle počtu obyvatel obce. Některé malé obce mohou mít pouze 5 členů, větší obce do 3 000 obyvatel mívají 7-15 členů. Do působnosti zastupitelstva obce patří kromě jiného definování rozpočtu, formování programu rozvoje, schvalování obecně závazných vyhlášek a další zákonem vymezené aktivity. Zastupitel disponuje právem iniciativy, interpelace a informace.¹⁴

Navenek obec zastupuje starosta, který je volen z řad zastupitelů. Je možné jej charakterizovat jako představitele obce, který se zodpovídá zastupitelům. Jeho úkolem je řídit schůze, podepisovat obecní vyhlášky apod.¹⁵ Starostovi je potřeba přiznat také významné postavení jako osobě, jež se nachází v čele obecního úřadu. Pokud v obci není funkce tajemníka, starosta je nadřízený všem, kteří na obecním úřadu pracují. Současně garantuje výkon přenesené působnosti, jež je uskutečňována pomocí obecního úřadu.¹⁶

Výkonný orgán obce představuje komise, když žádná zákonná norma nijak nereguluje jejich počet. Ten je odvislý od počtu obyvatel a pravomocí obce. Obec může disponovat orgány typu bezpečnostní komise, přestupkové komise, povodňové komise nebo komisí pro případ řešení krizových situací typu bezpečnostní rady nebo krizového štábu.¹⁷

Výbor je zřizován zastupitelstvem, kterému předkládá svoje návrhy. Může jít o finanční, dopravní, kontrolní i jiné výbory.¹⁸

Obecnímu zastupitelstvu je podřízena také obecní rada, kde platí podmínka, že počet jejích členů má být lichý a zahrnovat může maximálně třetinu členů zastupitelstva. Jedná se o přímo volený orgán s dohlížecí a rozhodovací pravomocí. Obecní rada má za úkol zabývat se činnostmi, které se týkají zabezpečování hospodaření obce, ukládat pokuty i sankce, řídit činnost komisí a projednávat připomínky nebo petice obce.¹⁹

¹⁴ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha 2010.

¹⁵ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha 2010.

¹⁶ KOČÍ, R. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha 2012, s. 125-126.

¹⁷ KOČÍ, R. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. Praha 2012, s. 125-126.

¹⁸ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha 2010.

¹⁹ ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPÍK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha 2010.

4. Rozpočet obce

Pokud má obec plnit svoje hlavní funkce, je nutností, aby kromě zvolených orgánů samosprávy disponovala také dostatečným množstvím finančních prostředků, které jsou nutností k zajištění vlastní činnosti i činností, jež na ni přenesl stát.

Finanční hospodaření obce je řízeno ročním rozpočtem obce a rozpočtovým výhledem. Rozpočtový výhled musí obce povinně sestavovat od roku 2001. Obec vytváří svůj rozpočet na období jednoho kalendářního roku, když následně v souladu s ním hospodaří. Roční rozpočet je sestavován s oporou v rozpočtovém výhledu, jenž zohledňuje hospodaření obce v minulých letech. Rozpočtový výhled je obvykle vytvořen na 2-5 let, která následují po roce, na nějž se sestavuje roční rozpočet. Tento výhled je diferenciován do čtyř základních ukazatelů, jimiž jsou celkové příjmy, celkové výdaje, celkové pohledávky a celkové závazky.²⁰

Rozpočet je obvykle sestaven jako vyrovnaný. Jako přebytkový může být schválen ve chvíli, když jsou některé příjmy v daném roce určeny k využití v pozdějších letech. Další možností je situace, kdy jsou určeny ke splácení jistiny úvěrů z předchozích let. Schodkový rozpočet lze schválit pouze za předpokladu, že půjde schodek uhradit pomocí finančních prostředků z minulých let nebo z návratných zdrojů. Pod pojmem návratný zdroj se rozumí smluvně zabezpečená půjčka, úvěr nebo návratná finanční výpomoc či výnos z prodeje vlastních dluhopisů. Dlouhodobým cílem obce by vždy měl být vyrovnaný, v ideálním případě přebytkový rozpočet.²¹

4.1 Příjmy obce

Příjmy do rozpočtu obce mají značně odlišnou povahu. Z ekonomického pohledu je třeba rozlišovat příjmy, jež může samospráva nějakým způsobem ovlivnit, od příjmů, na něž vliv nemá a rozhoduje o nich stát. Příjmy je možné dále rozlišovat i podle jiných hledisek, když se například mluví o příjmech plánovaných a neplánovaných, návratných a nenávratných,

²⁰ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha 2000, s. 68.

²¹ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha 2000, s. 69.

dotacích a vlastních, účelových nebo neúčelových, běžných a kapitálových, daňových, nedaňových a ostatních.²²

Příjmů obce existuje celá řada druhů. Uvést lze příjmy obce z vlastního majetku a majetkových práv, příjmy z výsledků vlastní činnosti, příjmy z místních poplatků podle zvláštního zákona, výnosy z daní nebo podíly na nich podle zvláštního zákona. Opomenuty nesmí zůstat příjmy z hospodářské činnosti právnických osob a příjmy z vlastní správní činnosti včetně příjmů z výkonů státní správy, k nimž je obec pověřena podle zvláštních zákonů, a to hlavně ze správních poplatků z této činnosti, z vybraných pokut a odvodů uložených v pravomoci obce. Další druh příjmů představují dotace ze státního rozpočtu a z rozpočtu kraje. Konečně je možné uvést také přijaté peněžité dary a příspěvky nebo jiné příjmy, jež podle zvláštních zákonů přísluší do příjmu obce. Mezi zdroje příjmů lze zařadit i návratné půjčky, úvěry nebo finanční výpomoci ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje nebo jiné obce, jež smí obec použít tehdy, když se nachází v platební neschopnosti.²³

4.2 Výdaje obce

Největší skupinu výdajů rozpočtů územní samosprávy představují alokační výdaje, jež slouží k zabezpečení veřejných statků. Jistá část z nich má charakter mandatorních výdajů. Výdaje se rozdělují na běžné a kapitálové. Běžné výdaje jsou primárně určeny k financování běžných, pravidelně se opakujících potřeb. Výše daných výdajů je odvislá od struktury, rozsahu i poskytování veřejných statků a služeb. K nejznámějším alokačním výdajům patří výdaje na preferované veřejné statky (kupříkladu základní vzdělání), na zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti (výdaje na financování obecní policie nebo hasičů), na veřejné osvětlení, veřejné komunikace, výstavbu a provoz ČOV, budování skládek, třídění a likvidaci odpadů, na vlastní správu a samosprávu, na financování výdajových programů.²⁴

Do kapitálových výdajů spadají výdaje na nákup různých nemovitostí a na investiční výstavbu. Tyto výdaje zasahují obvykle do většího počtu rozpočtových období, obvykle se neopakují a jsou jednorázové.²⁵

²² PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha 2008, s. 267-268.

²³ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha 2008, s. 268-269.

²⁴ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha 2008, s. 277-278.

²⁵ PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. Praha 2008, s. 277-278.

4.3 Majetek obce

Obec jako vlastník majetku disponuje právem držet ho, užívat ho a nakládat s ním. Její povinností je snažit se o jeho zachování a rozvoj. Obec smí za účelem péče o obecní majetek zakládat různé organizace, které mají za úkol se o něj starat. Hospodaření s majetkem obce spadá do její samostatné působnosti. Majetek obce lze rozčlenit do čtyřech hlavních skupin, kterými jsou nemovité věci, movité věci, finance a infrastruktura. Způsoby nabytí majetku do obecního vlastnictví jsou potom originární (vytvoření majetku, výstavba), nákup majetku na trhu, zdědění nebo darování, převod právní cestou a vyvlastnění za náhradu.²⁶

Rozhodující slovo při rozhodování o využívání obecního majetku mají volené orgány obce, která se za tato svá rozhodnutí musí zpovídat jejím občanům. Obec disponuje právem vstupovat do smluvních právních vztahů, smí věci a majetek prodávat, pronajímat, vkládat do organizací, podnikat s majetkem i ručit jím. Vždy je však nutností, aby se tak dělo v souladu se zákonem o obcích. Velikost majetku obce má nezpochybnitelný dopad na rozpočet obce. Souvislost to má nejen s příjmy, jež obci přísluší z jeho pronájmu nebo prodeje, ale i s výdaji, když obec musí investovat finanční prostředky do údržby a modernizace.²⁷

²⁶ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha 2000, s. 30.

²⁷ MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha 2000, s. 30.

5. Malé obce a teorie rozvoje komunit

Teorie rozvoje komunit přispívá k ozřejmění možné důležité úlohy lokální samosprávy malých obcí, její možnosti proměnit se v centrum komunitního interakčního pole, propojovat dílčí zájmy obyvatel obce i snažit se o identifikaci společných zájmů a mobilizaci dostupných zdrojů. Lokální samospráva může plnit úlohu základní instituce komunitního leadershipu. Je zřejmé, že vždy závisí na individuálních vlastnostech členů samosprávy, do jaké míry jsou schopni a chtějí plnit úlohu komunitních leaderů. V rozmělněné sídelní struktuře České republiky, kde obce obvykle sestávají jen ze stovek obyvatel, je také pro podobu komunitního leadershipu důležité, jestli je možné v obci najít odpovídající potenciál pro tvorbu dílčích skupinových zájmů a rozličných rozvojových vizí, respektive zda v obci existuje alespoň minimální míra angažovanosti obyvatel o záležitostech, které přesahují zájmy konkrétních domácností.

5.1 Rozvoj obce

Pod pojmem rozvoj je možné rozumět pohyb od jistého stavu k jinému. Tento rozvoj je spojen se změnou a dynamikou. Regionální rozvoj je pak interpretován jako snaha o vyvážený rozvoj konkrétního území při současném uznávání principů hospodářské politiky.²⁸

Podle Reného Wokouna je regionální rozvoj veličinou, která přibližuje regiony, jejich možný rozvoj, nedostatky a směřuje k určení nástrojů, jejichž prostřednictvím by měly být odstraněny disparity. Tímto způsobem vnímaný regionální rozvoj je také označován jako regionalistika.²⁹

Zásadní podíl na rozvoji konkrétních regionů mají v první řadě velcí zaměstnavatelé na určitém území a úspěšné podniky, které si však jako primární cíl neurčují rozvoj regionů. Pro rozvoj regionů jsou zásadní charakteristiky, které mají souvislost s ekonomickou situací. K nim patří HDP na obyvatele, nezaměstnanost, ale také průměrná mzda. Dále je nutné

²⁸ BERNARD, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha 2011, s. 20.

²⁹ WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha 2008, s. 11-12.

zmínit i vlastnosti sociální, k nimž se řadí počet obyvatel a vzdělanost obyvatel, a administrativní charakteristiky nebo vlastnosti infrastruktury.³⁰

Na obecní úrovni patří mezi nejvýznamnější aktéry regionálního rozvoje obec, orgány zřízené obcí, větší podnikatelé, zájmová sdružení a občané. Jejich podpora může nabývat různých podob.³¹

Ve spojitosti s rozvojem je velmi zajímavá teze o takzvaném magickém pětiúhelníku, v jehož rámci se údajně obce snaží o garanci růstu v oblastech: růst, práce, rovnost a spravedlnost, participace, nezávislost a samostatnost. V případě růstu je míněn dlouhodobý růst, který pracuje s vlastními zdroji a garantuje dlouhodobou udržitelnost. Faktor práce počítá s využitím pracovních zdrojů optikou efektivnosti. Cílem je vybudovat poptávku pro místní společnosti a zajistit možnost samostatného podnikání. Malí podnikatelé jsou v rámci regionů extrémně důležití. Rovnost a spravedlnost souvisí s rovnoměrnou distribucí bohatství a důchodů, s čímž je spojena možnost poskytování zdravotní péče i vzdělávání se. Participace počítá se zapojením všech zúčastněných stran. Nezávislost a samostatnost je zajištěna bojem proti ekonomickým a politickým vlivům, které by mohly poškodit slabší.³²

Rozvoj obce je možné reflektovat jako komplexní fenomén, který sestává z celé řady prvků. O jeho realizaci se snaží místní samospráva, podniky i další místní skupiny, které cílí na maximální využití ekonomických zdrojů, na zvyšování blahobytu, počtu pracovních příležitostí a zlepšení životní úrovně místních obyvatel. Ve spojitosti s rozvojem jsou praktikovány rozličné aktivity, k nimž se řadí podpora místních podniků budování vhodného podnikatelského prostředí za pomoci investic, snaha zajistit zahraniční investory. Obce také investují do telekomunikační, dopravní a energetické infrastruktury, ale rovněž do měkké infrastruktury, do níž se řadí oblast vzdělávání a bezpečnosti.³³

Rozvoj obcí je možné charakterizovat jako značně komplikovaný proces, který sestává z různých činností, jako je strategické plánování, strategické řízení nebo strategické rozhodování.

³⁰ MAJEROVÁ, V., KOSTELECKÝ, T., SÝKORA, L. et al. *Sociální kapitál a rozvoj regionu: Příklad Kraje Vysočina*. Praha 2011, s. 82.

³¹ *Metodická podpora regionálního rozvoje*. Dostupné z: <http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/home.html>, [25. 1. 2022].

³² SAMSON, Š., BYRTUS, J., HUDEC, O., MUŠKA, M., NAĐOVÁ, M. *Regionálna ekonomika*. Košice 2001.

³³ ŽÁRSKÁ, E., BALÁŽOVÁ, E., KOZOVSKÝ, D. *Komunálna ekonomika a politika*. Bratislava 2007.

5.2 Strategické řízení obce

Existuje celá řada různých definic, které se snaží vymezit strategické řízení. Jedna z nich hovoří o tom, že se jedná o dlouhodobý směr a cíl, jenž slouží k uspokojení potřeb svých majitelů a dalších zainteresovaných subjektů tím, že získává konkurenční výhody v proměnlivém prostředí pomocí svých zdrojů a schopností.³⁴

Efektivní řízení obce údajně sestává ze tří základních oblastí a jedné dodatkové. Jde o definování vize a řízení města, řízení úřadu, vztah města a okolí a sektor „intelligence města“. Kvalitním a efektivním způsobem vedené město se opírá podle metodiky o řadu principů, k nimž se řadí vyjasnění úloh volených zástupců a úřadu při řízení obce, řízení obcí v souladu s živými klíčovými dokumenty obce a úřadu, řízení města podle provázaných cílů samosprávy a úřadu. Dále je uváděno řízení města podle modelu BS a řízení města v cyklu PDCA (plánuj, udělej, kontroluj a učíš změnu).³⁵

Strategickým řízením obce se potom míní proces naplňování představ, jež orgány obce vytýčily ve svém strategickém plánu. Cílem je dosáhnout stanoveného cíle a vize obce. Tento proces sestává z následujících fází. Nejprve dochází ke strategickému plánování, posléze k vymezení strategického plánu a jeho implementaci. Konečně je na řadě vyhodnocování a implementace, když sem spadá monitorování, vyhodnocování, úprava a implementace akcí. Je třeba mít na paměti, že řízení obcí je velmi komplikovanou úlohou, kterou mají na starost zastupitelé obcí. Jejich činnost se musí dít v souladu s různými zákony a předpisy.³⁶

Strategické řízení obce může být účinné jen za předpokladu, když budou uskutečněny všechny na sebe návazné kroky. Nejprve je nutností definování vize a cíle obce, kde bude uvedeno něco navíc pro občany, čímž se odliší od druhých. Vize a strategie musí být obsaženy v programovém prohlášení města, ve strategickém plánování rozvoje obce. Následně by měly být popsány priority a cíle města, obce i jejich strategie. Navazovat mají priority úřadu, které by se měly dělit do rozličných oblastí. Na prvním místě by se měl nacházet občan, když je třeba vymezit jejich potřeby a spokojenost. Následují zaměstnanci

³⁴ SLAVÍK, J., *Marketing a strategické řízení ve veřejných službách*. Praha 2014, s. 30.

³⁵ PAVLÍK, M. et al. *Jak úspěšně řídit obec a region: Cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenost*. Praha 2014.

³⁶ PAVLÍK, M. et al. *Jak úspěšně řídit obec a region: Cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenost*. Praha 2014.

a jejich hodnocení a odměňování podle výkonu a vzdělávání. Jiným podstatným bodem jsou finance. V neposlední řadě musí být brány v potaz procesy.³⁷

5.3 Strategické plánování

Strategické plánování je možné charakterizovat jako způsob, jenž organizuje změny a formuje ve společnosti konsenzus, který se opírá o vizi dosáhnout lepší ekonomické budoucnosti. Města mají se svými zdroji a kompetencemi pracovat tím způsobem, aby dokázala přijmout odpovědnost za vlastní ekonomickou budoucnost. Občan je reflektován jako zdroj moci, již deleguje na obecní představitele. Strategický plán musí příslušet celé obci.³⁸

Strategické plánování lze definovat jako strategický nástroj pro správu a rozvoj konkrétního území. V daném procesu je zvažována stávající situace daného územního celku i potenciální vývojové trendy, určují se indikátory a cíle rozvoje území. Je vyhotovována strategie a plán k jejich dosažení, jsou určovány postupy pro monitorování výsledků i přijímání možných opatření.³⁹

Strategické plánování umožňuje zrod představ o tom, jakým směrem by se měla konkrétní obec dále ubírat. Jsou vybírány takové potřeby občanů, které by měly být preferovány. Strategické plánování je završeno vytvořením strategického plánu, jenž dává prostor pro sledění konkrétních plánů obce i organizací takovým způsobem, aby naplňovaly svá poslání. V průběhu strategického plánování si obec vytyčí dlouhodobé cíle, jejichž splnění má v úmyslu dosáhnout v horizontu několika let. Tyto cíle později představují důležitý nástroj pro strategické řízení obce. Doporučuje se, aby byly v souladu s principem SMART, kdy se hovoří o nezbytnosti jejich měřitelnosti, reálnosti, dosažitelnosti, srozumitelnosti, kvantitativnosti a hierarchizace.⁴⁰

Je samozřejmostí, že realizace strategického plánování je spojena se značným přínosem pro obec i její občany. Ten může mít rozličnou povahu. Na prvním místě se jedná o využití

³⁷ PAVLÍK, M. et al. *Jak úspěšně řídit obec a region: Cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenost*. Praha 2014. s. 23.

³⁸ BERMAN, N., ADÁMEK, P., KULKA, D., VLASÁK, T. Strategické plánování a ekonomický rozvoj. *Moderní obec* 5, 1999, č. 3, příl., s. I.-VIII.

³⁹ MALLYA, T. *Základy strategického řízení a rozhodování*. Praha 2007.

⁴⁰ REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. Brno 1999.

strategického plánování k zisku dotace. Zde je podmínkou, aby se strategický plán vztahoval na aktivity, pro něž jsou dotace požadovány. Zásluhou existence plánu je jednodušší určit výdajové položky. Obec je také lákavější pro investory, protože ti získávají jednoznačnou představu o tom, čemu se chtějí v obci věnovat.⁴¹

5.4 Strategický plán

Nejdůležitějším dokumentem pro řízení obcí a měst je strategický plán. Ten by měl využívat metody typu syntézy, analýzy nebo prognózy. Jeho analytická část se dále diferenciuje na sběr dat a realizaci výzkumů. Ke sběru se užívá rozličných zdrojů, když k častým lze zařadit Český statistický úřad nebo Úřad práce. Dále se uskutečňují také vlastní průzkumy, jejichž zásluhou si je možné udělat představu kupříkladu o aktuálním podnikatelském prostředí města. V další fázi se děje zpracování, třídění informací nebo zjišťování dat, která jsou zásadní pro práci. Prostřednictvím analýzy jsou získané podklady, které jsou nutné pro zpracování SWOT analýzy.⁴²

Strategickou část je možné dělit na vizi a globální cíle. Vize vede k základním směrům a cílům, když smyslem je sdělit veřejnosti i jiným podílejícím se osobám nejdůležitější pravidla, jimiž se bude proces rozvoje řídit. K vytvořené vizi musí zformovány globální cíle, které mají dlouhodobou povahu. Přibližují stav obce nebo města, jenž má být docílen. V plánu se lze setkat také s prioritami, které lze definovat jako přednostní směry řešení k dosažení určených cílů. Obvykle je pro každý cíl nalezeno větší množství priorit, které mají různé časové horizonty.⁴³

Akční plán je charakterizován jako prováděcí dokument a konkrétní nástroj, který slouží k řízení obce nebo města. Jsou v něm přiblíženy projekty z návrhové části, jež budou v době jeho platnosti uskutečněny. Tato platnost se zpravidla pohybuje v rozmezí 2 až 5 let. Finanční rámec poskytuje informace o finančních zdrojích pro konkrétní aktivity. Opírá se o návrhovou část a možnosti obce v předešlých letech.⁴⁴

⁴¹ PŮČEK, M. J., KOPPITZ, D. *Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony*. Praha 2012.

⁴² PŮČEK, M. J., ŠILHÁNKOVÁ, V. *Strategické plánování a řízení obcí regionů. Studijní opora v elektronické podobě*. Praha 2014.

⁴³ PŮČEK, M. J., ŠILHÁNKOVÁ, V. *Strategické plánování a řízení obcí regionů. Studijní opora v elektronické podobě*. Praha 2014.

⁴⁴ LABOUNKOVÁ, V., PŮČEK, M. J., ROHREROVÁ, L. et al. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Brno 2009, s. 24-25.

Strategický plán by měl být v souladu s určenými cíli mikroregionu, regionu i kraje a také by neměl odporovat národní strategii. Zohledňuje tedy regionální strategii, jež je uvedena v programu rozvoje územního obvodu krajů České republiky i v Regionálním operačním programu NUTS II. Plán zhotovuje celá řada odborníků z rozličných oblastí, političtí představitelé obce, ale i zástupci laické veřejnosti, kteří aktivně působí v určených pracovních skupinách.⁴⁵

Strategický plán by měl sestávat z tvorby strategické mapy, investičních studií, které obsahují korigované vstupní analýzy, i z určení funkčních strategií, které budou směřovat k finální variantě plánu. Dlouhodobé cíle by se měly proměnit v krátkodobé. Podobný strategický plán je možné implementovat prostřednictvím nástrojů operativního řízení.⁴⁶

V obci probíhá šetření spokojenosti obyvatel obce, jehož cílem by mělo být získat zpětnou vazbu, jakým způsobem reflektují občané a zákazníci práci úřadu, jestli se služby podle nich vyznačují dostatečnou kvalitou. Obec pravidelnými šetřeními může získat informace o tom, jestli opatření uvedená ve strategickém plánu působí na spokojenost zákazníků.⁴⁷

⁴⁵ ŘEHOŘ, P. Strategický plán rozvoje obcí. *Auspicia* 7, 2010, č. 1, s. 35.

⁴⁶ FOTR, J., VACÍK, E., ŠPAČEK, M., SOUČEK, I. *Úspěšná realizace a strategie a strategického plánu*. Praha 2017, s. 23.

⁴⁷ PŮČEK, M. J. et al. *Měření spokojenosti v organizacích veřejné správy soubor příkladů*. Vsetín 2005.

6. Čištění odpadních vod v ČR

Ke zvýšení kvality vody v konkrétních obcích významným způsobem přispívají čistírny odpadních vod. Je možné se s nimi setkat nedaleko rozličných provozů, kde je jejich smyslem čištění průmyslových vod a odpadních vod ze zemědělské výroby. Pro tuto práci je pak důležité jejich využití u měst a obcí, kde čistí vody komunální a průmyslové. Čistírny odpadních vod plní funkci nástroje k předčištění a dočištění vody, která probíhá v recipientu, jimž se rozumí přirozený vodní tok. Výstavba ČOV je často nutnou podmínkou k rozvoji obce, když jsou od ní odvislé kupříkladu možnosti bytové výstavby.⁴⁸

6.1 Možnosti hospodářského využití odpadních vod a kalů

Již při tvorbě projektu ČOV je nutné zamyslet se nad tím, jakým způsobem budou využívány produkty, které jsou získávány během čištění. Jedná se o vyčištěné odpadové vody, kaly, plyny, tuky, oleje i písek. Největší užitková hodnota je přisuzována vyčištěným odpadním vodám, které zpravidla slouží k zavodňování zemědělských i lesních užitkových ploch nebo k napájení rybníků. Hlavně v zemědělství může být jejich využití spojeno se ziskem. Jiný způsob využití odpadních vod představuje jejich úplné či částečné využití pro potřeby průmyslové výroby.⁴⁹

Také kaly z ČOV se mohou využívat v zemědělství nebo zahradnictví. Po biologickém vyčištění jsou podobné hodnoty jako chlévský hnůj nebo kompost. Ve větších čistírnách může být plyn získaný během fermentace kalů použit na získávání tepla nutného pro technologické a hospodářské účely čistíren. Podobně pro moji případovou studii nebude připadat v úvahu ani potenciální využití tuků, olejů a ropných produktů v rozličných oborech tukového průmyslu.⁵⁰

⁴⁸ MOŁONIEWICZ, W., SEDZIKOWSKI, T., BONIKOWSKI, T. *Malé čistírny odpadových vôd*. Bratislava 1983.

⁴⁹ HADRABOVÁ, A. *Veřejná správa životního prostředí*. Praha 2008.

⁵⁰ MOŁONIEWICZ, W., SEDZIKOWSKI, T., BONIKOWSKI, T. *Malé čistírny odpadových vôd*. Bratislava 1983.

6.2 Odpadní vody a jejich druhy

Existují různé druhy odpadních vod. Pro tuto práci mají největší význam splaškové, které jsou svázány s každodenním životem člověka, s jeho domovním hospodářstvím i veřejně užitečnými objekty. Odpadní vody tečou z kuchyní, záchodů, obyvatel i praček. Množství nečistot, které obsahují odpadní vody, je odvislá od životní úrovně, již lze v daných ekonomických podmínkách regulovat. Stejně tak závisí na sanitárním vybavení bytů a jejich komfortu. Splaškové vody bývají obecně charakterizovány jako lehce čistitelné.

Průmyslové odpadní vody, jak jejich název napovídá, souvisí s konkrétním druhem výroby. V těchto odpadních vodách jsou obsaženy nečistoty z mytí surovin či strojů, chemikálie, které byly užity při výrobě, odpady ze surovin, meziproductů nebo produktů. Jakost a množství odpadních vod závisí na druhu výroby a používaných technologiích. Je pochopitelné, že odpadní vody z potravinářského průmyslu budou podobně znečištěné jako ty od člověka, naopak ty z chemiček, koksáren nebo hutí se čistí jen obtížně. Záslouhou moderních technologií se však přece jen v posledních letech množství odpadních vod, které jsou produkovány průmyslem, snižuje.⁵¹

Další typ odpadních vod představují ty srážkové. Za příčinu znečištění bývá považován stav ovzduší, střech, ulic, náměstí i polí, z nichž voda stéká. Množství tohoto typu odpadních vod je samozřejmě odvislé od objemu atmosférických srážek a způsobu využití plochy, ze které jsou odváděny.⁵²

Jiný typ odpadních vod představují podzemní vody, které se získávají z odvodněného terénu. Do kanálů pronikají zásluhou jejich netěsnosti, některé přirozené vody jsou náhodně napojeny na kanalizační síť. Většinou se jedná o neznečištěné a čisté vody, jejichž objem má spojitost s hladinou spodních vod, hloubkou uložení stok apod.⁵³

6.3 Zařízení k vyčištění odpadních vod a jejich druhy

Čištění odpadních vod a zvýšení kvality vod pro hospodářství mají na starost ČOV. Ty se dělí podle velikosti, která je dána schopností zpracovat jisté množství odpadních vod a

⁵¹ NOVÁK, J. a kol. *Příručka provozovatele stokové sítě*. Líbeznice 2003.

⁵² MOŁONIEWICZ, W., SEDZIKOWSKI, T., BONIKOWSKI, T. *Malé čistírny odpadových vôd*. Bratislava 1983.

⁵³ NOVÁK, J. a kol. *Příručka provozovatele stokové sítě*. Líbeznice 2003.

látkového znečištění. Látkové znečištění je dáno ekvivalentním obyvatelem (EO). Ten je definován jako 1 obyvatel rodinného domu, který produkuje odpadní vody, jejichž objem odpovídá množství 150 litrů odpadní vody za den a znečištění 60 g BSK5 za den.⁵⁴

Do kategorie ČOV v rozmezí kapacit 1-50 EO spadají takzvané domovní (domácí) čistírny odpadních vod. Jedná se o nejmenší technologie k úpravě odpadních vod, které představují řešení pro ty domácnosti, jež nedisponují přístupem k veřejné kanalizaci. Jejich smyslem je čištění komunální odpadní vody vzešlé z domácností. Biologická část domácích čistíren je schopna substituovat septik nebo jímku, z toho důvodu se s těmito čistírnami lze setkat v rodinných domech i v penzionech. Speciální technologií k úpravě odpadních vod jsou kořenové čistírny, které se využívají v domácnostech i penzionech. Provozovatel domácí čistírny musí zamezit nátokům chemických látek, které mohou zapříčinit až nefunkčnost čisticího procesu.⁵⁵

Do kategorie ČOV v rozmezí kapacit 50-500 EO spadají čistírny pro malé a střední zdroje odpadních vod, které nedisponují připojením ke kanalizaci. Mají povahu balených čistíren odpadních vod, když jsou produkovány v typových řadách a na místo instalace jsou dopraveny jako hotový výrobek. Přínosná je rychlá instalace a kompaktnost. Rozličné nové technologie dovolily daným zařízením dosáhnout porovnatelné parametry účinnosti a spolehlivosti s ČOV ve velkých městech.⁵⁶

Konečně kategorie ČOV nad 500 EO je zpravidla vnímána jako komunální čistírna odpadních vod. Komunální odpadní vody mají svůj původ v domácnostech, přičemž je v nich obsažen značný objem organických látek i látek s dusíkem a fosforem. V komunálních vodách se často vyskytují i dezinfekční prostředky, látky pocházející z léčiv, tenzidy z hygienických prostředků. Tímto způsobem vzniklé odpadní vody bývají často čištěny v obecných a městských čistírnách odpadních vod.⁵⁷

⁵⁴ NOVÁK, J. a kol. *Příručka provozovatele stokové sítě*. Líbeznice 2003.

⁵⁵ *Domácí čistírna odpadních vod od A do Z*, 2020, [online] [28. 1. 2022]. Dostupné z: <https://zakra.cz/blog/co-je-domaci-cistirna-odpadnich-vod/>.

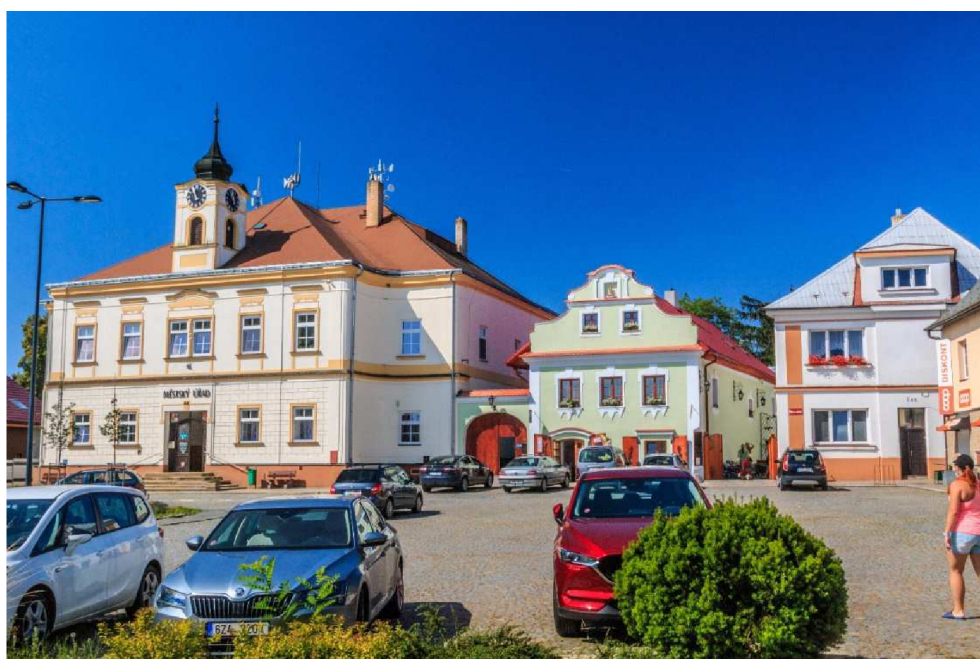
⁵⁶ *Decentralizované čištění odpadních vod*, 2008, [online] [28. 1. 2022]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6348344>.

⁵⁷ *Jak funguje čistírna odpadních vod*. [online] [28. 1. 2022]. Dostupné z: http://poradme.se/index.php?title=Jak_funguje_%C4%8Dist%C3%ADrna_odpadn%C3%ADch_vod.

7. Město Habry a jeho stručná historie

Město Habry leží zhruba 13 km severozápadně od města Chotěboř v severní části Kraje Vysočina. Nadmořská výška města se pohybuje od 460 do 505 m n. m. a rozloha katastrálního území činí cca 27,42 km². Žije zde 1 334 obyvatel (2021). Ve městě se nachází základní občanská vybavenost, jako je pošta, obchody s potravinami, mateřská a základní škola, benzínová pumpa, lékárna a restaurační zařízení. K městu Habry přísluší i místní části Frýdnava, Lubno a Zboží.

Obrázek č. 1: Haberské náměstí⁵⁸

Základní údaje o městě:

- Název města: Habry
- Katastrální území: Habry
- Výměra kat. území: 27,42 km²
- Okres: Havlíčkův Brod

⁵⁸ Vlastní zdroj autora

- Kraj: Vysočina
- Počet obyvatel (Habry): 1027 – (stav k roku 2020)
- Počet obyvatel (Frýdnava): 105 – (stav k roku 2011)
- Počet obyvatel (Lubno): 33 – (stav k roku 2011)
- Počet obyvatel (Zboží): 168 – (stav k roku 2011)
- Místně příslušný stavební úřad: MěÚ Habry
- Místně příslušný vodoprávní úřad: MěÚ Havlíčkův Brod

Obrázek č. 2: Znak města Habry⁵⁹

Geomorfologicky náleží zájmové území do provincie Česká vysočina, soustavy Českomoravské a podsoustavy Českomoravská vrchovina. Území města Habry se řadí do celku Hornosázavská pahorkatina, podcelku Havlíčkobrodská pahorkatina, okrsku Chotěbořská pahorkatina. Havlíčkobrodská pahorkatina je značně členitá a tvoří ji horniny moldanubika s ostrůvky hlubinných vyvřelin centrálního moldanubického plutonu. Území se nachází v nížinné oblasti, která je ze všech stran obklopená kopcovitým terénem. Plochý povrch prořezává údolí řeky Sázavy a jejích přítoků. Geologický podklad sestává z hornin krystalinik, tj. různé typy rul, migmatity, granulity, fylity, svory a pararuly. Místy se mohou

⁵⁹ Vlastní zdroj autora

vyskytnout také zbytky křídových a neogénních sedimentů. Půdnímu pokryvu dominují typické kambizemě, nejčastěji v kyselé varietě, často však též nasycené nebo dystrické. V nivách se vytvořily fluvizemě (typické nebo glejové). Místy se vyskytují pruhy modálních pseudoglejů.⁶⁰

Městem Habry protéká řeka Sázavka, což je největší pravostranný přítok řeky Sázavy. V jihovýchodní části města se nachází Haberský rybník.

S první zmínkou o osadě „Gabr“ se je možné střetnout už v Kosmově kronice k roku 1101, kdy je o ní učiněna poznámka ve spojitosti se zemskou stezkou, která tudy procházela. Právě po této stezce měl utíkat v létě roku 1101 přemyslovský kníže Oldřich před svým bratrem Bořivojem. Postupem času se tato stezka proměnila ve významnou obchodní křižovátku, z čehož těžily i Habry, které byly Karlem IV. roku 1351 povýšeny na městys. Toto povýšení bylo spojeno mimo jiné s udělením tržního práva a práva užívat znak, který měl podobu červeného štítu se starožitným stříbrným klíčem, jenž je křížován běloskvoucím mečem se zlatým držadlem.⁶¹

Významně Habry vstoupily do velkých dějin 8. ledna roku 1422, kdy se v jejich bezprostřední blízkosti odehrála bitva mezi husity a vojskem císaře Zikmunda. Na místě bitvy byla začátkem roku 2022 slavnostně odhalena pamětní deska. Samotných Habrů se více dotkly průchody vojsk, ať již to bylo vojsko uherského krále Matyáše Korvína v druhé polovině 15. století nebo švédská vojska v roce 1639. Tehdy byly Habry skoro zničeny, když ve městě podle dochovaných pramenů zůstalo jen okolo třiceti obyvatelných domů. Vypálen byl také zdejší kostel.⁶²

⁶⁰ VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

⁶¹ RŮŽIČKA, K., NOVÁK, P. *Habry: dějiny města 1101-2001*. Habry 2001, s. 16-17.

⁶² RŮŽIČKA, K., NOVÁK, P. *Habry: dějiny města 1101-2001*. Habry 2001, s. 18.

Obrázek č. 3: Žižkův stolec – památník bitvy⁶³

Největší rozvoj naopak Habry prodělaly ve druhé polovině 19. století. Roku 1850 zde došlo k založení okresního úřadu a okresního soudu. Habry se také staly sídlem berního úřadu. Rozvoj městyse, který ležel na císařské silnici Praha-Vídeň, byl stvrzen vybudováním největšího zájezdního hostince v okolí, kterým byl známý hotel Slunce. Dominantu náměstí představoval v tomto období pivovar, jehož historie sahala až do 15. století. V těchto letech se intenzivně jednalo rovněž o zbudování železniční stanice v Habrech na dnešní trati Havlíčkův Brod – Kolín. O tom, že již tehdy nebylo prosazení některých záměrů jednoduchou záležitostí, svědčí skutečnost, že se proti této myšlence postavili někteří vlivní občané města, kteří zde provozovali ubytovací a dopravní služby, takže z ní sešlo. Železniční trasa Habry obešla a od roku 1871 bylo možné registrovat i znatelný úbytek objemu dopravy na silnici, která Habry protínala.⁶⁴

V každém případě ještě začátkem dvacátého století ve městě fungovalo dohromady sedm hostinců. Významným milníkem bylo také otevření Okresního domu v roce 1908, v němž

⁶³ Vlastní zdroj autora

⁶⁴ RŮŽIČKA, K., NOVÁK, P. *Habry: dějiny města 1101-2001*. Habry 2001, s. 78-79.

byly umístěny úřadovny okresních institucí. Haberský okres v daném období disponoval více než šestnácti tisíci obyvatel a v samotném městě jich žilo přes 1 700, přičemž provozovali okolo 50 druhů rozličných živností.⁶⁵

Po druhé světové válce došlo ke zrušení haberského okresu i místního soudu. Habry byly připraveny o status města, stavební úřad i matriku. V rámci nového uspořádání byly začleněny nejprve pod okres Čáslav, později pod Chotěboř, aby nakonec začaly spadat do okresu Havlíčkův Brod. Vstoupit do družstva se nicméně místní zemědělci zdráhali, takže bylo založeno až roku 1959, když předtím se na začátku padesátých let ve městě odehrály politické procesy. V haberské sokolovně, kterou lze reflektovat jako centrum kulturního života obce, roku 1952 proběhl veřejný proces přenášený místním rozhlasem s osmičlennou protistátní skupinou Františka Mojžíše, jenž byl nakonec v průběhu vykonstruovaného procesu odsouzen k trestu smrti.⁶⁶

Na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let byl okolo městyse vybudován silniční obchvat. Osmdesátá léta se potom nesla ve znamení vybudování veřejného vodovodu, kanalizace i nové budovy školy, která byla slavnostně otevřena roku 1991. Přesídlili do ní žáci druhého stupně, kteří opustili nevyhovující budovu bývalého haberského zámku. V časech normalizace byly ve městysu aktivní spolky a společenské organizace hasičů, včelařů, myslivců, chovatelů i rybářů. K činným patřily rovněž organizace TJ Sokol, Československý svaz žen, Československý červený kříž, Svazarm, Svaz socialistické mládeže nebo Svaz československo-sovětského přátelství.⁶⁷

Po roce 1989 patřilo k nejvýznamnějším událostem v Habrech navrácení statutu města, ke kterému došlo Českou národní radou v říjnu 1992. Městu byl vrácen matriční i stavební úřad. Zdejší výrobny a obchody přešly do soukromých rukou, když někteří místní podnikatelé se nevyhnuli postupem času krachu. Samotné město Habry po roce 2004 a vstupu do Evropské unie usiluje o čerpání rozličných dotací nutných k realizaci některých projektů. Namátkou je možné z nedávné minulosti uvést vybudování víceúčelového hřiště a revitalizaci Haberského rybníka.⁶⁸

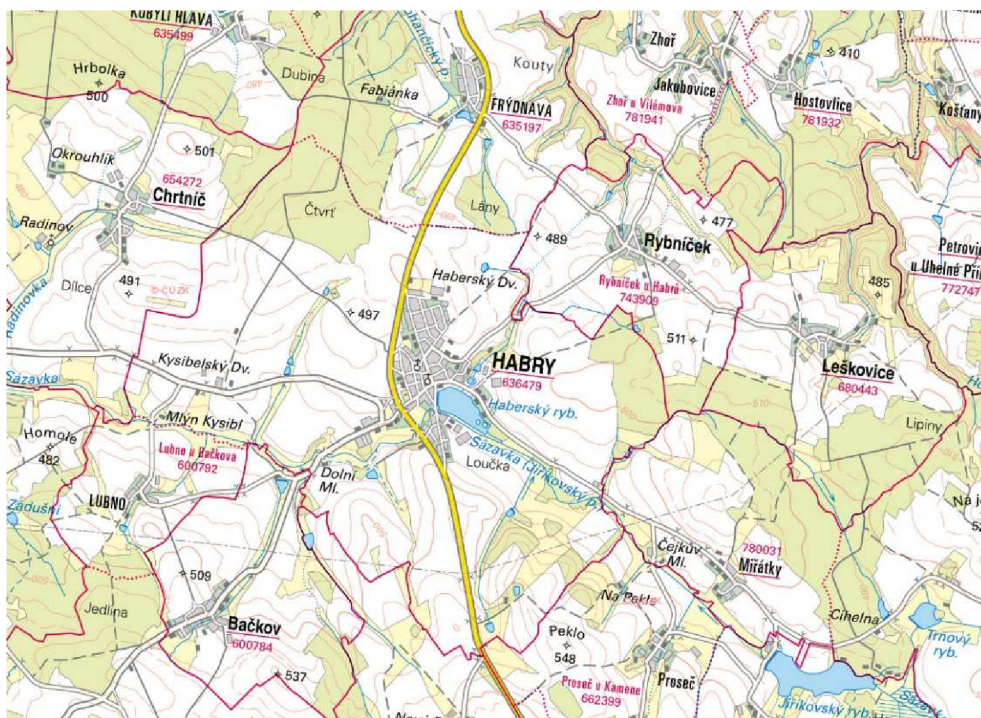
⁶⁵ RŮŽIČKA, K., NOVÁK, P. *Habry: dějiny města 1101-2001*. Habry 2001, s. 78-79.

⁶⁶ Havlíčkobrodský deník.cz, *Rodina popraveného dostala dopisy po 42 letech*, 2007, [online] [15. 3. 2022] Dostupné z: https://havlickobrodsky.denik.cz/zpravy_region/20070416_hb_rodina_popraveného.html.

⁶⁷ RŮŽIČKA, K., NOVÁK, P. *Habry: dějiny města 1101-2001*. Habry 2001, s. 154.

⁶⁸ *Město Habry*, [online] [15. 3. 2022] Dostupné z: <https://www.habry.cz/historie/ds-1002/p1=3495>.

Obrázek č. 4: Poloha města Habry na přehledné mapě⁶⁹

Do komunálních voleb sestavují občané tři kandidátky, dvě kandidátky jsou vždy sdružení nezávislých kandidátů a jedna kandidátka je sestavena za KDU – ČSL, i v této kandidátce je však většina kandidátů nezávislých. Habry mají tři volební okrsky, volební místnosti se nachází na městském úřadě v Habrech a v kulturních domech ve Frýdnavě a ve Zboží. Volební účast v komunálních volbách bývá více než 60 %. Občané města Habry volí 15 zastupitelů, dále je zastupitelstvem volena pětičlenná městská rada, kontrolní, kulturní a školský výbor, v současné době je zřízena komise pro přípravu výstavby čistírny odpadních vod. Současný starosta Luděk Kovařík vykonává funkci od roku 2014 do současnosti, před ním vykonával funkci starosty v letech 1990-2014 Jiří Rainiš, který na konci volebního období v roce 2014 odešel do starobního důchodu. Starosta v Habrech vykonává funkci jako uvolněný a v současné době vykonávají funkci neuvolněných místostarostů Aneta Tomová a Pavel Víšek. Město Habry má zřízený matriční úřad a stavební úřad, dále město zřizuje podle § 68 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění zákona č. 237/2000 Sb.,

⁶⁹ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

jednotku sboru dobrovolných hasičů, která je zařazena ve výjezdovém plánu hasičů jako JPO 3.

Veškeré informace, které budou následně v práci uvedeny, vychází z ocitované dokumentace k daným investičním záměrům. Dalším použitým pramenem se staly rozhovory s představiteli místní samosprávy.

Tabulka č. 1: Výsledky komunálních voleb v obci Habry⁷⁰

rok voleb	2010	2014	2018
počet zapsaných voličů	996	1006	1032
volební účast v %	67,97	66	62,4
SNK Habersko krásnější	57,93	52,33	46,38
SNK Pro rozvoj Haberska	27,69		
SNK Habry, Frýdnava, Lubno a Zboží		29,31	
SNK Haberska			35,1
KDU – ČSL	14,37	18,34	18,5

7.1 Současný stav odkanalizování podle Plánování rozvoje vodovodů a kanalizací Kraje Vysočina

Podle PRVKÚK má město Habry částečně vybudovanou jednotnou kanalizaci. Splaškové vody z části obce odtékají po předčištění v biologických septicích do této kanalizace a následně pak do Sázavky. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách. V

⁷⁰ Zdroj: Český statistický úřad

části obce je vybudována splašková kanalizace. Není zde vybudována čistírna odpadních vod.⁷¹

Místní část Frýdnava má částečně vybudovanou jednotnou kanalizaci. Splaškové vody odtékají po předčištění v biologických septicích do této kanalizace, následně pak do Náveského rybníka na Vohančickém potoce. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách.⁷²

Místní část Lubno má částečně vybudovanou jednotnou kanalizaci. Splaškové vody z větší části Lubna odtékají po předčištění v biologických septicích do Náveského rybníka. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách. Místní část Zboží má částečně vybudovanou jednotnou kanalizaci. Splaškové vody z části Zboží odtékají po předčištění v biologických septicích do této kanalizace a následně pak do Zbožského potoka. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách. Část obyvatel obce je napojena na ČOV Domov ve Zboží, p.o.⁷³

Současný stav je v rozporu s platnými předpisy (zákonem č. 254/2001 Sb., §38, novela 150/2010 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a působí negativně na životní prostředí. Zástavba v obcích je tvořena vesměs samostatně stojícími rodinnými domy nebo domy v řadové zástavbě. Zbudování nové splaškové kanalizační sítě včetně ČOV je chybějícím článkem k dobudování infrastruktury, kterou by se zvýšila kultura bydlení a zlepšilo se životní prostředí na daném území. Navržená opatření budou mít významný pozitivní vliv na kvalitu vody v tocích. Stávající jednotné kanalizace budou po realizaci opatření následně využity jako dešťová stoková síť.⁷⁴

⁷¹ VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

⁷² VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

⁷³ VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

⁷⁴ VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

Podle PRVKÚK je v Habrech navrženo vybudovat novou splaškovou kanalizační síť. Stávající stoky budou plnit funkci dešťové kanalizace. Splašky budou odváděny na nově navrženou obecní ČOV.⁷⁵

V místní části Frýdnava se uvažuje s výstavbou splaškové kanalizace a čistírny odpadních vod. Pokud nebude zajištěna výstavba čistírny odpadních vod, budou vzhledem k nízkému počtu obyvatel odpadní vody z jednotlivých domácností zneškodňovány individuálním způsobem (např. domovní čistírny odpadních vod, jímky na vyvážení).⁷⁶

V místní části Lubno se vzhledem k technickému stavu části kanalizační sítě předpokládá částečná obnova (rekonstrukce) kanalizační sítě včetně souvisejících objektů, která bude využita pro odvod vod po individuálním čištění. Dále se navrhuje dostavba kanalizační sítě v lokalitách, kde dosud není vybudována. Vzhledem k nízkému počtu obyvatel budou odpadní vody z jednotlivých domácností zneškodňovány individuálním způsobem (např. domovní čistírny odpadních vod, jímky na vyvážení).⁷⁷

V místní části Zboží je navrženo vybudovat novou splaškovou kanalizační síť. Stávající stoky budou plnit funkci dešťové kanalizace. Splašky budou odváděny na stávající ČOV Domov ve Zboží, p.o.⁷⁸

⁷⁵ VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

⁷⁶ VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

⁷⁷ VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

⁷⁸ VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

Obrázek č. 5: Situace odkanalizování Města Habry podle PRVKÚK⁷⁹

Obrázek č. 6: Legenda PRVKÚK⁸⁰

Kanalizace:	Jednotná	Splašková	Výtlač
	<ul style="list-style-type: none"> stávající navrhovaná rekonstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> stávající navrhovaná rekonstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> stávající navrhovaná rekonstrukce
Čistý OV	Čerpací stanice	Výústní objekty	Odlehčovací komory
<ul style="list-style-type: none"> stávající navrhované rekonstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> stávající navrhované rekonstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> stávající navrhované rekonstrukce 	<ul style="list-style-type: none"> stávající navrhované rekonstrukce

V současné době (2021) vypouští město Habry odpadní vody vodního toku do říčky Sázavky. Podle ustanovení § 106 zákona 254/2001 Sb., O vodách a podle ustanovení § 27 zákona č. 274/2001 Sb., O vodovodech a kanalizacích vydává povolení jako příslušný

⁷⁹ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

⁸⁰ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

vodoprávní úřad Městský úřad Havlíčkův Brod, odbor životního prostředí. O povolení k vypouštění žádá město od roku 2005 každý rok, vždy se k žádosti vyjadřuje zástupce Povodí Vltavy státní podnik a také pracovník Agentury ochrany přírody a krajiny. Po podání písemné žádosti je vždy svoláno ústní jednání na odbor životního prostředí v Havlíčkově Brodě, kde starosta obce spolu s místostarostou musí každý rok argumentovat, proč v Habrech není v provozu čistírna odpadních vod a v jakém stádiu se nachází její výstavba. K žádosti dokládají zástupci obce rozborů odpadních vod, které provádí specializovaná nezávislá firma každý měsíc u výpustí do vodního toku. V Habrech jsou tři výustě, které jsou nazvané Kanalizace hlavní, U obchvatu a U mostku. Sledované ukazatele jsou BSK₅ (biochemická spotřeba kyslíku), CHSK_{Cr} (chemická spotřeba kyslíku) a NL (nerozpustné látky). Při ústním jednání na odboru životního prostředí se vždy porovnávají ukazatele z odebraných vzorků a ukazatele uvedené v rozhodnutí o vypouštění odpadních vod. V povolení vypouštění je obsažen údaj o celkovém množství vypouštěných odpadních vod, které je odhadováno podle počtu obyvatel. Přesné množství vypouštěných vod nelze změřit. Na jednání jsou vždy zástupci města nuceni ostatními účastníky jednání k výstavbě čistírny odpadních vod, takže i z tohoto pragmatického důvodu je výstavba ČOV nutností.

V systému ISPOP – Informační systém ohlašovacích povinností vyplňuje město Habry každý rok v lednu v hlášení F_VOD – Vypouštění odpadních vod do vod povrchových vzorky odpadních vod a systém z nich vypočítá poplatek za vypouštění odpadních vod, který je každoročně okolo 280 000 Kč. V případě vzorků s hodnotami vyššími, než je stanoveno v povolení, je poplatek systémem automaticky navýšený.

Tabulka č. 2: Tabulka ukazatelů vypouštění odpadních vod⁸¹

Množství	Q průměr (l/s)	Q max (l/s)	Q _{max} (m ³ /měs.)	Q _r (m ³ /rok)
Výpust' – Kanalizace hlavní	1	4	7883	94 600
Ukazatelé	průměr (mg/l)	max (mg/l)	t/rok	
BSK ₅	180	250	17	
CHSK _{cr}	300	400	28,4	
NL	120	170	11,4	

7.2 Historie projektu čistírny odpadních vod v Habrech

První pokus o výstavbu ČOV Habry lze registrovat hned po roce 1990. V dané době by bylo možné uvažovat o kořenové čistírně, kterou mají například v nedaleké obci Kámen, ale k realizaci myšlenky nebyla potřebná vůle, ani tlak ze strany státních orgánů.

Výrazný pokrok směrem k realizaci tak nastal až mezi roky 2011-2012, kdy Ing. Gregor vyhotovil na objednávku tehdejšího starosty projektovou dokumentaci k výstavbě vlastní ČOV v Habrech. Byla schválena dokumentace k územnímu rozhodnutí, ale opět nebyla vůle vedení města k zrealizování projektu. Důvodem byla skutečnost, že se jedná o investici, kdy se obec zadluží a občané zároveň budou po dobu realizace stavby v určitém nepohodlí, což je samozřejmě pro představitele obce nevděčná pozice. Kroků, které budou vnímány ze strany obyvatelstva veskrze negativně, bude celá řada. U každého RD bude muset být vytvořena nová přípojka, kde bude oddělena dešťová kanalizace a splašková kanalizace, dále bude při výstavbě nové splaškové kanalizace nutný zásah do stávajících komunikací. Nová kanalizace bude podle plánu položena do výkopu vedle stávající kanalizace. Zemní práce, které budou probíhat na všech komunikacích obce, budou občanům znepříjemňovat přístup k jejich nemovitostem.

⁸¹ Zdroj: Povodí Vltavy s.p., Povolení k vypouštění odpadních vod z kanalizace města Habry, Praha, květen 2020

Na rozhodnutí o realizaci odloženého projektu ČOV má v současnosti značný vliv skutečnost, že v posledních letech došlo ke značnému tlaku Odboru životního prostředí Městského úřadu Havlíčkův Brod, agentury ochrany přírody a Povodí Vltavy na výstavbu vlastní ČOV v Habrech.

Ze strany města byla jako možné řešení zamýšlena varianta, kdy by město nakoupilo malé čistírny. Představa byla 400 kusů čistíren v hodnotě 50 000 Kč, investice by tedy činila cca 20 000 000 Kč. Tato forma řešení čištění odpadních vod však nebyla ze strany pracovníků Odboru životního Městského úřadu Havlíčkův Brod akceptována. Při jednání bylo sděleno, že obec velikosti Habrů musí čištění odpadních vod řešit komplexně a nelze požadovat čištění vod od vlastníků jednotlivých nemovitostí samostatně, po zjištění této skutečnosti bylo přistoupeno ke krokům, které povedou k výstavbě čistírny odpadních vod v Habrech.

Roku 2021 byla proto zpracována odbornou firmou pasportizace stávajícího stokového systému, z níž vzešlo variantní posouzení odkanalizování obce. Byly zhodnoceny tři možnosti:

- 1) Zachování stávající jednotné kanalizace a vybudování vlastní ČOV v Habrech (proti této variantě hovoří skutečnost, že stávající kanalizace není v dobrém technickém stavu, přičemž rekonstrukce by byla nákladná).
- 2) Vybudování oddělené splaškové kanalizace a čerpání splaškových vod do čistírny v Golčově Jeníkově, když stávající kanalizace by sloužila k odvádění dešťové vody.
- 3) Vybudování nové oddělené splaškové kanalizace a výstavby vlastní čistírny odpadních vod v Habrech, kdy stávající kanalizace by sloužila podobně jako v návrhu č. 2 k odvodu dešťových vod. ČOV by byla pro 1 400 ekvivalentních obyvatel.⁸²

Uvedené varianty byly odprezentovány na veřejném zasedání zastupitelstva. V jeho průběhu bylo vzneseno několik dotazů zastupitelů i přítomných občanů, aby byla zastupitelstvem posléze odsouhlasena varianta číslo 3, tedy výstavba vlastní ČOV a vybudování oddělené splaškové kanalizace. Tato možnost se jeví jako finančně i stavebně nejvýhodnější, když předpokládané náklady projektu se odhadují na 150 000 000 Kč bez DPH. V současné době se pohybuje dotace z Operačního programu životního prostředí, který vyhláší

⁸² Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

Ministerstvo životního prostředí a dále dotace od Kraje Vysočina celkové výši 63,5 % z uznatelných nákladů.

Byla zřízena pracovní skupina k výstavbě ČOV Habry, která se schází dle potřeby. V přípravném období je frekvence každý měsíc a postup přípravy výstavby ČOV je prezentován občanům a zastupitelům na každém veřejném zasedání městského zastupitelstva. Na zastupitelstvu jsou rovněž vedením města zodpovídány četné dotazy občanů.

Došlo k oslovení třech firem kvůli zaslání nabídek ke zpracování projektové dokumentace k územnímu rozhodnutí, poté ke stavebnímu povolení a dokumentace k provedení stavby. Ke zpracování projektové dokumentace byla vybrána společnost VH ateliér Brno. Zvolena byla společnost HS Occasion k dokumentaci zpracování žádostí při čerpání dotace na chystaný projekt, když firma obec provede celým řízením, bude administrovat žádosti a monitorovací zprávy, bude ručit za hladký průběh stavby.

K přesvědčení obyvatelstva o nutnosti realizace ČOV, která nesnese odkladu, proběhlo 2 x veřejné prezentování projektu v místní sokolovně, které bylo spojeno s debatou s občany. Následně byly domácnosti vyzvány k vyplnění dotazníkového šetření, dotazníky byly doručeny všem domácnostem na jednotlivých č.p. Do dotazníkového šetření se zapojilo cca 78 procent všech domácností. Uskutečnily se rovněž občůzky nemovitostí a debaty u každého domu, zástupci města a odborné firmy občanům vysvětlovali nutnost čištění odpadních vod, také způsob jejich čištění a průběh realizace výstavby ČOV a oddílné splaškové kanalizace. V jejich průběhu bylo majitelům 13 nemovitostí sděleno, že u jejich nemovitosti nelze odvádět splaškové vody gravitačně a bude nutné u domů nainstalovat domovní čerpací stanice. Někteří vlastníci domů s touto variantou nesouhlasili, proto s nimi jednali zástupci města. Při těchto jednáních se občanů podařilo přesvědčit a 12 nemovitostí bude tedy odvádět splaškové vody pomocí domovních čerpacích stanic, jeden vlastník nemovitosti s čerpáním odpadních vod nesouhlasí a nesouhlasí ani s připojením k nové splaškové kanalizaci, a tím i k čistírně odpadních vod. S tímto vlastníkem bude i nadále jednáno a v případě jeho stálého nesouhlasu s ČOV od něj bude vyžadováno potvrzení o nakládání se splaškovými vodami.

Občané Habrů by na základě uskutečněných setkání měli pochopit, že vybudování souvislé splaškové kanalizace s ČOV je potřebným článkem k dobudování infrastruktury, jímž se

zvýší kultura bydlení alepší životní prostředí na tomto území. Z jejich strany bude nutností investice do kanalizační přípojky, kterou lze definovat jako samostatnou stavbu tvořenou úsekem od vyústění vnitřní kanalizace stavby k zaústění do stoky. Do nově navržené stoky je potřeba zaústit pouze odpadní vody v kuchyni, záchodu a koupelně. V žádném případě nesmí dojít k tomu, že do stoky přijdou průmyslové odpadní vody nebo srážkové vody ze střech a domů. Občané byli informováni o tom, že plánovaná kanalizační stoka je splašková a není dimenzována na dešťový průtok. To samé platí i pro čistírnu odpadních vod, která by během deště neplnila svoji funkci. Problematická je skutečnost, že přesnou cenu přípojky zatím nelze určit s ohledem na různorodost technického řešení připojované nemovitosti.

Obrázek č. 7: Jednání s občany o nutnosti výstavby ČOV⁸³

Z výše zmiňovaného setkání s občany vzešlo po bouřlivé debatě s občany z přednesených návrhů Desatero problémů města Habry, kterými se je podle občanů nutné přednostně zabývat. **Desatero je součástí Strategického rozvojového dokumentu města Habry a má následující podobu:**

⁸³ Vlastní zdroj autora

- 1) Přístavba nového pavilonu ZŠ
- 2) Rozšíření lékařské péče o specialisty
- 3) Zvýšení bezpečnosti silničního provozu
- 4) Oprava komunikace k průmyslové zóně
- 5) Místnost pro knihovnu ve Zboží
- 6) Zlepšení dopravní obslužnosti
- 7) Vybudování cyklostezky
- 8) Výměna oken v KD Zboží
- 9) Výstavba nové budovy mateřské školy
- 10) Výstavba čistírny odpadních vod

Ověřovací anketa následně přinesla tyto výsledky:

- 1) Rozšíření lékařské péče o specialisty
- 2) Bankomat
- 3) Výstavba čistírny odpadních vod
- 4) Zlepšení dopravní obslužnosti
- 5) Vybudování koupaliště
- 6) Zvýšení bezpečnosti silničního provozu
- 7) Zajištění pečovatelské služby
- 8) Vybudování cyklostezky
- 9) Přístavba nového pavilonu ZŠ
- 10) Oprava hřbitova⁸⁴

⁸⁴ Záznam z jednání MěÚ Habry: „Desatero problémů města Habry“, 15. 11. 2020.

Z výše uvedeného je zřejmé, že si občané uvědomují, že zde problém s ČOV existuje a je nezbytné ho řešit. Více informací o dotazníkovém šetření i participantním pozorování najdeme v kapitole 8.

Kromě výše uvedeného se město Habry snaží obyvatele přesvědčit o nutnosti výstavby ČOV prostřednictvím prezentací v místním čtvrtletníku s názvem Posel svazku obcí Haberska.

Plnění desatera do konce roku 2021:

- 1) Rozšíření lékařské péče o specialisty – v Habrech v současné době ordinuje lékař pro děti a dorost, praktická lékařka, v zubní ordinaci se střídají dva zubní lékaři a dvakrát v týdnu je v Habrech v provozu chirurgická ambulance
- 2) Zřízení bankomatu v Habrech se do současné doby nepodařilo, oslovené banky měly nepřiměřené finanční nároky, z tohoto důvodu bylo městem od záměru dočasně odstoupeno
- 3) Výstavba čistírny odpadních vod – v současné době jde o prioritní investici města
- 4) Zlepšení dopravní obslužnosti – autobusové spojení je nyní na vysoké úrovni, Kraj Vysočina dotuje značnou finanční částkou dopravní obslužnost obcí, například do okresního Havlíčkova Brodu jezdí v pracovních dnech i 16 spojů denně
- 5) Vybudování koupaliště není v současnosti prioritou města
- 6) Zvýšení bezpečnosti silničního provozu – na náměstí v Habrech je nyní snížena rychlost vozidel dopravním značením na 30 km/h a bylo zrekonstruováno osvětlení přechodů pro chodce u základní školy
- 7) Zajištění pečovatelské služby – zástupci města odkoupili neužívaný dům bývalého obchodního domu Marek a v budoucnu bude budova přestavěna na byty s pečovatelskou službou
- 8) Vybudování cyklostezky – k záměru vybudování cyklostezky nemá město v současné době vykoupené pozemky
- 9) Přístavba pavilonu ZŠ – město má k přístavbě školy platné stavební povolení a vyhotovenou kompletní projektovou dokumentaci, v současné době není vyhlášen dotační program, který by umožňoval realizaci stavby, na přístavbu školy bez dotace nemá město dostatek finančních prostředků
- 10) Oprava hřbitova – v roce 2021 byla provedena rekonstrukce hřbitovní zdi, byly pokáceny tují okolo hřbitova a na jejich místě jsou vysázeny nové keře – tisy

7.3 Současný stav realizace projektu odkanalizování města Habry

V měsících říjen a listopad roku 2020 byla provedena pracovníky Centra AdMaS VUT v Brně pasportizace stávající kanalizace. Pasportem bylo zjištěno, že se ve městě nachází převážně jednotná stoková soustava z betonových trub o dimenzích DN 300, 400, 500, 600, 800 a 1000 a plastových trub o dimenzích DN 300, 400 a 500. Oddílná stoková soustava se nachází pouze v ulici Vilémovská, ve které jsou rozděleny vody dešťové od splaškových odpadních vod z domácností.

Provedenou pasportizací byly nalezeny technické poruchy, které ovlivňují správné fungování stokové sítě. Nejčastější vyskytovanou poruchou byly netěsné spoje trub a následné pronikání balastních vod do potrubí. V rámci kamerového průzkumu byly nalezeny následující typy poruch:

- chybějící střepy, zborcení stěny kanalizační stoky;
- příčné nebo podélné přesazení konce trub vůči sobě;
- koroze betonových trub – biogenní síranová koroze;
- koroze vyčnívající výztuže potrubí;
- podélné a příčné praskliny;
- infiltrace balastních vod;
- překážky v odtoku % výšky stoky – hrubý a jemný sediment;
- vyčnívající kanalizační přípojky;
- prorůstání kořenů;
- zatopení profilu;
- obrus.⁸⁵

Jednotlivé kanalizační úseky byly na základě pasportizace rozděleny do kategorií K1 – K5 podle následující tabulky č. 3:

⁸⁵ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020

Tabulka č. 3: Kategorie K1 až K5 pro posouzení stavebně-technického stavu⁸⁶

Ozn. kategorie	Definice kategorie	Slovní popis dané kategorie	Orientační časové období pro řešení
K1	Velmi dobrý technický stav	Kategorie technického stavu stavebního objektu představuje optimální stav příslušného ukazatele a nevyžaduje žádná opatření vedoucí ke změnám tohoto ukazovatele. Nepředpokládá se výrazná změna hodnoty ukazatele i v delším časovém období.	Nad 11 let
K2	Dobrý technický stav	Tato kategorie představuje nízkou míru rizika příslušného ukazatele technického stavu a nevyžaduje žádná opatření ani v blízké budoucnosti.	6-10 let
K3	Vyhovující technický stav	Jedná se o průměrné hodnoty příslušného ukazatele, které však nevyžadují okamžitá řešení, ale v budoucnosti lze předpokládat změnu hodnoty ukazatele.	1-5 let
K4	Kritický technický stav	Tato kategorie představuje již kritické hodnoty příslušného ukazatele. To znamená, že by měla být realizována případně plánována opatření na řešení tohoto stavu.	Max. do 1 roku
K5	Nevyhovující technický stav	Tato kategorie reprezentuje nežádoucí stav a vyžaduje dle možností provozovatele okamžitě řešení, které povede k dosažení lepších hodnot příslušného ukazatele.	Neprodleně

Tři varianty odkanalizování města Habry

V rámci investičního záměru „Habry, variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě“ se pracuje se třemi variantami odkanalizování. Tyto tři varianty budou podrobně popsány v následujícím textu.

Základní hydrotechnické výpočty – VARIANTA I.

V hydrotechnických výpočtech je uvažováno s počtem ekvivalentních obyvatel (dále EO), ve kterém je zahrnuta produkce splaškových odpadních vod od trvalých obyvatel, od podnikatelských subjektů a také výhledové množství napojovaných obyvatel. Množství

⁸⁶ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020

odpadních vod je zvětšené o vody balastní, které jsou zde odhadnuty pro novou splaškovou stokovou síť jako 5 % průměrného denního přítoku.⁸⁷

Technický popis – VARIANTA I.

V této variantě se uvažuje s vybudováním nové splaškové kanalizace pro odvod splaškových odpadních vod (kuchyně, záchody, umyvadla, vany...). Odtok splaškových vod bude řešen gravitačně, případně kombinací gravitační kanalizace a kanalizačního výtlaku. Stoková síť bude zakončena čistírnou odpadních vod. Obyvatelé obce budou tak nuceni zaústit do kanalizace pouze splaškové přípojky, dešťové přípojky zůstanou napojeny na stávající kanalizaci, ze které se stane výhradně dešťová kanalizace, případně bude nakládání s dešťovými vodami řešeno individuálně.

Město Habry se rozkládá v údolí kolem toku Sázavka. Řeka rozděluje město na dvě části. Větší severní část města je odkanalizována kmenovou oddílnou stokou „A“, která prochází od hráze rybníka celým městem až k benzínové pumpě v severním výběžku zástavby. Na tuto kmenovou stoku jsou napojeny vedlejší větve kanalizačních sběračů s označením „A-1“ – „A-7“, které slouží k odkanalizování vedlejších ulic. Ve východní části obce v ul. Vilémovská je lokalita s novou zástavbou, která již má v současnosti vybudovaný oddílný kanalizační systém v podobě stoky „A-2-2“ – PVC – DN 300. Tato kanalizace je v dobrém technickém stavu a zůstane zachována, pouze dojde k jejímu přepojení na novou splaškovou stokovou síť, konkrétně na větev stoky „A-2“ vedoucí kolem Haberského rybníku v ul. Na Páchu. Severně od stávající lokality s novou zástavbou je aktuálně realizována výstavba dalších rodinných domů. V rámci této akce zde také vzniká nová splašková kanalizace pro tuto zástavbu a ta bude napojena na stávající splaškovou stoku „A-2-2“ v ul. Vilémovská.

Celá severní část města je stokou „A“ odkanalizována do čerpací stanice odpadních vod ČS2, která slouží k převedení odpadních vod pod tokem Sázavka. Tato čerpací stanice je navržena jako čerpací stanice v suché jímce se separací pevných částí a s předřazenou akumulací. Z čerpací stanice vede výtlak z potrubí PE d110x10 dl. 65 m, který bude napojen na stoku „B“.

⁸⁷ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020

Kmenová stoka „B“ se svými větvemi „B-1“ a „B-2“ slouží k odkanalizování jižní části města Habry a je zakončena čerpací stanicí ČS1, která bude sloužit k převedení odpadních vod pod tokem Sázavka a zároveň k dopravě odpadních vod na novou ČOV. Čerpací stanice bude navržena jako čerpací stanice v suché jímce s předřazenou akumulací a se separací pevných částí. K převádění odpadních vod pod tokem Sázavka bude sloužit výtlač „V2“ z potrubí PE d110x10 dl. 121 m, který bude vyveden až na novou ČOV.

Nová ČOV Habry bude navržena pro 1575 EO. Kapacita ČOV je navržena pro obyvatele trvale žijící, pro rekreanty a pro obyvatele výhledové zástavby. ČOV Habry bude umístěna v západní části města Habry na pozemku p. č. 117, který je vyhrazen pro umístění ČOV dle územního plánu. Město Habry již provedlo přípravné práce pro výstavbu ČOV – přivedení přípojky NN k pozemku a prokácení prostoru pro případnou příjezdovou komunikaci k ČOV. Navržená ČOV bude mechanicko-biologická s vypouštěním vyčištěných odpadních vod do řeky Sázavky.

Splašková stoková síť pro město Habry navržená v této variantě zahrnuje celkem 7177 m gravitačních stok dimenze DN 250 a 461 m gravitačních stok dimenze DN 300 z trub plastových hladkých. Aktuálně realizovaná kanalizace pro novou zástavbu není součástí výpisu délek stok, ani s ní není uvažováno v rozpočtové části.

V hydrotechnických výpočtech je uvažováno s počtem ekvivalentních obyvatel (dále EO), ve kterém je zahrnuta produkce splaškových odpadních vod od trvalých obyvatel, od podnikatelských subjektů a také výhledové množství napojovaných obyvatel. Množství odpadních vod je zvětšené o vody balastní, které jsou zde odhadnuty pro rekonstruovanou jednotnou stokovou síť jako 15 % průměrného denního přítoku.⁸⁸

Technický popis – VARIANTA II.

Tato varianta spočívá v zachování stávající jednotné stokové sítě a její využití pro odvod odpadních vod na novou ČOV Habry. Dle pasportizace stokové sítě byly jednotlivé úseky stokové sítě rozřazeny do pěti kategorií K1 – K5 dle aktuálního stavebně-technického stavu – viz. výstup z pasportizace stokové sítě.

⁸⁸ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020

Na základě tohoto výstupu byl navržen rozsah rekonstrukce těchto úseků, a to dle následujícího klíče:

Tabulka č. 4: Rozsah rekonstrukce úseků stokové sítě⁸⁹

Ozn. kategorie	Definice kategorie	Rozsah rekonstrukce	Popis
K1	Velmi dobrý technický stav	0 % úseků	Tyto úseky stokové sítě jsou ve velmi dobrém technickém
K2	Dobrý technický stav	20 % úseků	Tyto úseky stokové sítě jsou v dobrém technickém stavu,
K3	Vyhovující technický stav	30 % úseků	Tyto úseky stokové sítě jsou ve vyhovujícím technickém stavu,
K4	Kritický technický stav	100 % úseků	Tyto úseky stokové sítě jsou v kritickém stavu a vyžadují
K5	Nevyhovující technický stav	100 % úseků	Tyto úseky stokové sítě jsou v nevhovujícím technickém

Před zahájením projekčních prací na rekonstrukci stokové sítě musí být provedeno také posouzení hydraulické kapacity stokové sítě na dešťové vody a s ohledem na výsledek budou provedeny další zásahy do stokové sítě z hlediska navýšení kapacity. Posouzení hydraulické kapacity musí být provedeno v rámci projektové dokumentace DUR.

Kromě rekonstrukce jednotlivých úseků na stokové síti musí být v rámci této varianty provedeno vybudování dalších objektů na stokové síti, zejména nových odlehčovacích komor a výústních objektů. Odlehčovací komora je objekt, který za deště odlehčuje nadbytečné zředěné množství odpadních vod přes výústní objekt do vodoteče.

V částech města, kde dosud není vybudována žádná stávající stoková síť, je navrženo odkanalizování nemovitostí splaškovými stokami a jejich napojení na stávající jednotnou stokovou síť. Pro odvedení odpadních vod na ČOV je zároveň nutné v některých místech dobudovat úseky jednotné stokové sítě. Stejně jako v předchozí variantě I., je i v této

⁸⁹ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

variantě pro podchod pod tokem Sázavka využito čerpacích stanic a kanalizačních výtlaků. Čerpací stanice ČS1 i ČS2 jsou navrženy jako čerpací stanice v suché jímce s předřazenou akumulací a se separací pevných částic. Výtlaky V1 a V2 jsou navrženy z potrubí PE d110x10 dl. 33 m, resp. 122 m. Obdobně jako ve variantě I. i v této variantě je uvažováno s podchycením stávající splaškové kanalizace v ul. Vilémovská a nové splaškové kanalizace v lokalitě nové zástavby.

Nová ČOV Habry bude navržena pro 1575 EO. Kapacita ČOV je navržena pro obyvatele trvale žijící, pro rekreanty a pro obyvatele výhledové zástavby. ČOV Habry bude umístěna v západní části města Habry na pozemku p. č. 117, který je vyhrazen pro umístění ČOV dle územního plánu. Město Habry již provedlo přípravné práce pro výstavbu ČOV – přivedení přípojky NN k pozemku a prokácení prostoru pro případnou příjezdovou komunikaci k ČOV. Navržená ČOV bude mechanicko-biologická s vypouštěním vyčištěných odpadních vod do řeky Sázavky. Oproti variantě I. s oddílným kanalizačním systémem je třeba u této varianty uvažovat také s vybudováním dešťové zdrže před ČOV a s většími objemy objektů ČOV. Délky úseků jednotné stokové sítě jsou uvedeny v následujících tabulkách. Aktuálně realizovaná kanalizace pro novou zástavbu není součástí výpisu délek stok, ani s ní není uvažováno v rozpočtové části.⁹⁰

Technický popis – VARIANTA III.

Tato varianta je založena na vybudování nové splaškové kanalizace a čerpání odpadních vod do povodí stokové sítě Golčův Jeníkov. Uvažuje se s vybudováním nové splaškové kanalizace pro odvod splaškových odpadních vod (kuchyně, záchody, umyvadla, vany...). Odtok splaškových vod bude řešen gravitačně, případně kombinací gravitační kanalizace a kanalizačního výtlaku. Stoková síť bude zakončena čerpací stanicí odpadních vod. Odtud je navržen výtlak do Golčova Jeníkova. Obyvatelé obce budou nuceni zaústit do kanalizace pouze splaškové přípojky, dešťové přípojky zůstanou napojeny na stávající kanalizaci, ze které se stane výhradně dešťová kanalizace, případně bude nakládání s dešťovými vodami řešeno individuálně.

Systém odkanalizování města Habry v této variantě odpovídá systému odkanalizování ve variantě I., drobný rozdíl je pouze v umístění čerpacích stanic a obráceném směru čerpání

⁹⁰ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020

pod vodním tokem. Jižní část města je odkanalizována stokou „B“ a jejími větvemi a je zaústěna do čerpací stanice ČS1, která bude navržena jako čerpací stanice v mokré jímce s mechanickým předčištěním. Z této čerpací stanice bude navržen výtlak V1 z potrubí PE d90x8,2, kterým bude proveden podchod pod vodním tokem a bude zaústěn do čerpací stanice ČS2. Do této čerpací stanice budou také gravitačně přivedeny odpadní vody stokou „A“ a jejími větvemi ze severní části města. Čerpací stanice ČS2 je navržena jako čerpací stanice v suché jímce s předřazenou akumulací a se separací pevných částí a bude sloužit k čerpání veškerých komunálních odpadních vod z města Habry do povodí stokové sítě Golčova Jeníkova. Výtlak V1 je navržen z potrubí PE d110x10 v délce 6695 m. Trasa výtlaku je navržena centrem města v souběhu s kmenovou stokou „A“ a posléze v souběhu se státní komunikací I/38 – pokud je to možné. Výtlak V1 bude napojen na stávající kanalizační šachtu v jižním cípu Golčova Jeníkova.

Z hlediska možnosti napojení výtlaku na stokovou síť Golčova Jeníkova je záměr možný, neboť provozovatel VaK Havlíčkův Brod a.s. potvrdil dostatečnou kapacitu ČOV i pro napojení splaškových odpadních vod z města Habry. Navíc výhledově je plánována další intenzifikace ČOV Golčův Jeníkov kvůli velkému přítoku balastních vod. Jako neprůchozí se však jeví vedení výtlaku kolem státní komunikace I/38, kdy dochází k dotčení pozemků ŘSD ČR a velkého množství soukromých pozemků. Trasa výtlaku zároveň kříží ropovod Družba a jeho ochranné pásmo.

Splašková stoková síť pro město Habry navržena v této variantě zahrnuje celkem 7244,5 m gravitačních stok dimenze DN 250 a 395,5 m gravitačních stok dimenze DN 300 z trub plastových hladkých. Aktuálně realizovaná kanalizace pro novou zástavbu není součástí výpisu délek stok, ani s ní není uvažováno v rozpočtové části.⁹¹

Z výše uvedeného vyplynula doporučení, že ekonomicky nejvýhodnější a provozně-technicky nejakceptovatelnější možností je varianta I., jíž se rozumí vybudování splaškové stokové sítě a nové mechanicko-biologické ČOV. Tato varianta by rovněž byla nejvhodnější, co se týká účinnosti čištění odpadních vod. Vybudování samostatné ČOV Habry by kladně ovlivnilo životní prostředí v lokalitě, primárně s přihlédnutím na kvalitu vody v recipientu.

⁹¹ Zdroj: VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020

Jinou uvažovanou je varianta II., pod níž se skrývá rekonstrukce současné jednotné kanalizace, zbudování nových úseků stokové sítě a vybudování nové mechanicko-biologické ČOV Habry. Tato varianta je však spojena s celou řadou nevýhod. Především je s ohledem na rozsah rekonstrukce, dimenzi některých úseků potrubí a nezbytnost návrhu větší ČOV než v případě vybudování ČOV na splaškové stokové síti možností nejnákladnější. Přijetím této možnosti by rovněž nedošlo k dostatečně účinnému čištění odpadních vod jako v případě varianty I.

Poslední varianta III, což je označení pro přečerpávání odpadních vod na ČOV Golčův Jeníkov sice s ohledem na stávající kapacitu ČOV Golčův Jeníkov a její další plánovanou intenzifikaci připadá v úvahu, nelze ji ale doporučit. Příčinou je případné problematické řešení majetkoprávních vztahů, protože trasou by byla dotčena řada soukromých pozemků a pozemek ŘSD ČR. Dalším problémem by byla skutečnost, že by bylo dotčeno ochranné pásmo ropovodu Družba. Zároveň je nutné při potenciální dopravě splaškových odpadních vod na takovou vzdálenost počítat s jejich možným zahníváním, což by si žádalo nezbytnost provzdušňování v celém výtlačném systému.

7.4 Výsledky jednání o podobě investičního záměru 20. 12. 2021

V prosinci 2021 se uskutečnilo jednání představitelů místní samosprávy s výše uvedenými zástupci společností VH ateliér Brno a HS Ocassion. Proběhlo jednání, na kterém byl představen návrh tras stokové sítě a umístění ČOV. K předloženým podkladům a rozsahu návrhu bylo odsouhlaseno, že předmětem projektové dokumentace pro územní rozhodnutí (DUR) bude návrh čistírny odpadních vod (ČOV) včetně přípojky nízkého napětí (NN) a vodovodní přípojky, dvou čerpacích stanic (ČS) odpadních vod na síti vč. přípojek NN, hlavních uličních stok a odbočení pro kanalizační přípojky umístěných na pozemcích dotčených uličními stokami.⁹²

Starosta a místostarosta obce upřesnili stávající počet obyvatel města Habry a využití občanské vybavenosti pro návrh ČOV. Vedle 1014 stálých obyvatel měla obec na sklonku roku 2021 80-90 rekreantů. Výhledový rozvoj oblasti počítá se zástavbou 60 rodinných domů. Proto bude ČOV navržena na zatížení dle charakteru stokové sítě pro cca 1400 EO

⁹² Záznam z jednání č. 2 stavby „Kanalizace a ČOV Habry“, 20. 12. 2021.

(bude potvrzeno hydrotechnickým výpočtem projektanta). Objekt ČOV bude navržen jako uzavřený s dvěma mechanicko-biologickými technologickými linkami, přičemž ČOV bude opatřena kalovou koncovkou se stacionární odvodňovacím zařízením pro snížení množství vody v čistírenském zahuštěném kalu. Počítá se s tím, že vyprodukované čistírenské kaly na ČOV se budou odvážet na kompostárnu. V rámci projektu DUR bude doporučeno řešení kalového hospodářství ČOV s předpokladem dezinfekce kalu pravděpodobně jen vápnem. Navržené řešení bude projednáno se společností Vodovody a kanalizace Havlíčkův Brod, a.s. (VAK HB). Příjezdová komunikace pro ČOV bude navržena se skladbou balené asfaltové komunikace. Chvályhodné bezpochyby je, že v místě ČOV bude navržena výsadba dřevin: v areálu ČOV bude navržena výsadba keřů, vně areálu bude navržena výsadba stromů, tak aby prostor ČOV byl oddělen vegetací od okolní zástavby.⁹³

Co se týká stokové sítě, byl představen variantní nátok ze stokové sítě na ČOV – prostřednictvím gravitační stoky z krajské komunikace III/347 a dále mezi objekty č.p. 299 a č.p. 372 nebo prostřednictvím výtlačku z ČS1 umístěné na pozemku parc. č. 184, k. ú. Habry. Na jednání byla schválena varianta uvažující zaústění na ČOV pouze prostřednictvím výtlačku z ČS1. Dále bylo rozhodnuto o tom, že stoka „A-1“ bude v celé délce navržena v dimenzi DN 300 z důvodu malého sklonu stoky. Projektanti dostali za úkol, aby ověřili výškové umístění stoky pro napojení č.p. 304.⁹⁴

S ohledem na vybudování kanalizačních přípojek bude pro jednotlivé nemovitosti navrženo osazení plastové odbočky z kmenové uliční stoky (tzv. odbočení pro kanalizační přípojky) a vyvedení přípojky 0,5 – 1,0 m za zpevněnou plochu (vozovku, chodník). Přípojka bude v daném místě ukončena plastovou revizní šachtíčkou (RŠ). Vybudování přípojky od nemovitosti k této RŠ si bude muset hradit vlastník nemovitosti. Nemožnost umístění RŠ na odbočení v nezpevněném povrchu na veřejném prostranství u připojované nemovitosti bude projednána také s VAK HB.⁹⁵

V rámci DUR budou odbočení pro kanalizační přípojky navrženy v rozsahu uvedeném výše, povoleny však budou pouze v rozsahu umístění na pozemcích dotčenými uličními stokami.

⁹³ Záznam z jednání č. 2 stavby „Kanalizace a ČOV Habry“, 20. 12. 2021.

⁹⁴ Záznam z jednání č. 2 stavby „Kanalizace a ČOV Habry“, 20. 12. 2021.

⁹⁵ Záznam z jednání č. 2 stavby „Kanalizace a ČOV Habry“, 20. 12. 2021.

Zbylá část odbočení pro přípojky bude povolena v rámci územního řízení (územního souhlasu) pro kanalizační přípojky, které bude řešeno samostatně a není součástí projektu.⁹⁶

Důležitým bodem jednání bylo představení lokalit, které si žádají návrh domovní čerpací stanice (DČS) pro odkanalizování jednotlivých nemovitostí (např. DČS pro č.p. 369, jehož vlastníkem je p. Kučera). V souhrnné technické zprávě bude uveden počet domovních čerpacích stanic, jejichž technické řešení však není předmětem DUR. Bylo rozhodnuto o tom, že zastupitelstvo města zváží příspěvek občanům na dodávku DČS (bez výkopových prací a přidružených prací), současně DČS nebudou zahrnuty do řešené do projektové dokumentace.⁹⁷

Zásadní poznatky přinesou výsledky očekávaného Inženýrsko-geologického průzkumu (IGP). S ohledem na návrh stokových sítí byla odsouhlasena poloha vrtané sondy IGP na pozemku parc. č. 6546/4 v úrovni nemovitosti č.p. 151. Sonda bude provedena v rámci inženýrsko-geologického průzkumu. V průběhu jednání bylo potvrzeno, že se ve městě Habry nachází vysoko hladina podzemní vody, a proto budou v rámci návrhu navržena protiprůsaková jílovitá žebra. Dále je možné počítat s tím, že v některých místech se ve třímetrové hloubce nachází skalní podloží. Při zapravování některých komunikací byl v minulosti povrch vozovky znovu zaasfaltován, aniž by byl předtím zfrézovaný, což se týká hlavního průtahu krajské komunikace. V rámci IGP budou sondy umístěny také s ohledem na zjištění skladeb stávajících komunikací. Účastníci se také dohodli na tom, že rozsah DUR bude řešen v maximální možné míře. V dalším stupni projektové dokumentace budou upřesněny případné změny rozsahu.⁹⁸

⁹⁶ Záznam z jednání č. 2 stavby „Kanalizace a ČOV Habry“, 20. 12. 2021.

⁹⁷ Záznam z jednání č. 2 stavby „Kanalizace a ČOV Habry“, 20. 12. 2021.

⁹⁸ Záznam z jednání č. 2 stavby „Kanalizace a ČOV Habry“, 20. 12. 2021.

8. Výzkumné šetření realizované obcí

Určení cílů výzkumu je nejdůležitější částí výzkumného zadání. Odvíjí se od něj základní parametry výzkumu, jako je volba cílové skupiny, metody i vhodného typu výzkumu. Cíl následně určuje rozsah, obsah výzkumu a formulaci otázek a je důležitým vodítkem i pro následné zpracování a analýzu dat.

Dotazníkové šetření je jedna z kvantitativních metod výzkumu veřejného mínění, která je hojně využívána. Výzkumným šetřením pomocí dotazníku se na základě analýzy dá buď vyvrátit nebo potvrdit stanovená hypotéza. Právě z tohoto důvodu byl autorem práce vytvořen dotazník, který byl následně distribuován cílové skupině respondentů (tj. vše domácnostem ve městě Habry), kterých se bude týkat případná výstavba ČOV ve městě Habry.

8.1 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření je jedna z technik terénního sběru informací, při které jsou potřebné informace od zkoumaných osob získány písemně, prostřednictvím tištěných otázek, obsažených v dotazníku. Obecně je dotazníkové šetření charakterizováno těmito rysy: zjišťuje potřebné údaje zprostředkovaně, prostřednictvím subjektivní výpovědi zkoumaných osob; nedochází k přímé interakci mezi výzkumným pracovníkem a respondentem; je to technika vysoce formalizovaná a standardizovaná; rozhodující část zásahů výzkumníka do sběru informací v terénu se realizuje již předem, při přípravě projektu výzkumu. Dotazníkové šetření patří mezi nejproduktivnější techniky; může za relativně velmi krátkou dobu získat údaje od velmi vysokého počtu jedinců, a to i od jedinců prostorově velmi vzdálených nebo v prostoru rozptýlených. To pak může usnadnit další zpracovávání a zejména statistické vyhodnocování dotazníku, může usnadnit a zkvalitnit kvantifikování údajů, ulehčit interpretaci a někdy i zvýšit objektivnost interpretace.⁹⁹

8.1.1 Popis výzkumného problému

Město Habry částečně vybudovanou jednotnou kanalizací. Splaškové vody z části obce odtékají po předčištění v biologických septicích do této kanalizace a následně pak do

⁹⁹ NEŠPOR, Zdeněk a kol. 2013. *Slovník českých sociologů*. Praha: Academia. s. 89-92. ISBN 978-80-200-2221-9.

Sázavky. Zbylé odpadní vody jsou zachycovány v bezodtokých jímkách. V části obce je vybudována splašková kanalizace. Není zde vybudována čistírna odpadních vod. Současný stav je v rozporu s platnými předpisy a působí negativně na životní prostředí. O povolení k vypouštění žádá město od roku 2005 každý rok, vždy se k žádosti vyjadřuje zástupce Povodí Vltavy státní podnik a také pracovník Agentury ochrany přírody a krajiny. Po podání písemné žádosti je vždy svoláno ústní jednání na odbor životního prostředí v Havlíčkově Brodě, kde starosta obce spolu s místostarostou musí každý rok argumentovat, proč v Habrech není v provozu čistírna odpadních vod a v jakém stádiu se nachází její výstavba. K žádosti dokládají zástupci obce rozborů odpadních vod, které provádí specializovaná nezávislá firma každý měsíc u výpustí do vodního toku.

8.1.2 Cíl výzkumného šetření

Na počátku výzkumného šetření si autor práce nejdříve stanovil jeho cíl a jeho základní teoretické hypotézy. Cílem výzkumného šetření bylo získat základní informace o stavu kanalizační sítě z pohledu občanů města a současně informace ke stanovisku občanů k samotnému provozu, výstavbě a systému provozování ČOV ve městě Habry.

Výzkumné šetření se autor práce rozhodl provést formou dotazníků, tyto byly distribuovány v papírové formě do všech domácností města Habry.

8.1.3 Výběr výzkumné metody

Při výběru nejvhodnější výzkumné metody si autor nakonec zvolil nejfrekventovanější metodu zjišťování statistických údajů, která je metodou kvantitativní a pro respondenty zcela anonymní. K volbě této výzkumné metody ho přiměla její značná výhoda, která spočívá v možnosti získat velké množství informací za poměrně krátké časové období. Přesto si uvědomoval, že dotazník musí správně koncipovat, neboť ze strany respondentů může dojít k jeho nepochopení, a tím by se nenaplnil cíl jeho výzkumného šetření.

8.1.4 Charakteristika výzkumného souboru

Pro provedení výzkumného šetření bylo důležité si nejprve určit, kdo je základním výzkumným souborem. S ohledem na zaměření výzkumného šetření byl jako základní výzkumný soubor určena domácnost ve městě Habry. Za účelem realizace výzkumného šetření bylo distribuováno celkem 382 dotazníků a to fyzickým doručením do schránek jednotlivých domácností. O vyplnění dotazníku byly požádáni tedy všechny domácnosti

města Habry, bez rozdílu vlastnictví nemovitostí, počtu členů v domácnosti či doby bydlení ve městě Habry. K uvedenému dotazníku se vyjádřilo 78 procent oslovených respondentů, tj. 298 domácností.

8.1.5 Průběh výzkumného šetření

Vlastní sběr statistických dat probíhal od 22. listopadu 2020 do 5. března 2021. Dotazníky byly distribuovány městskými zaměstnanci, najatými brigádníky i samotnými zastupiteli obce přímo do poštovních schránek, popřípadě přímo do rukou člena domácnosti. Všichni oslovení respondenti byli dále poučeni, že stejný dotazník lze vyplnit a odeslat i elektronickou cestou na kontaktní mail zastupitele města.

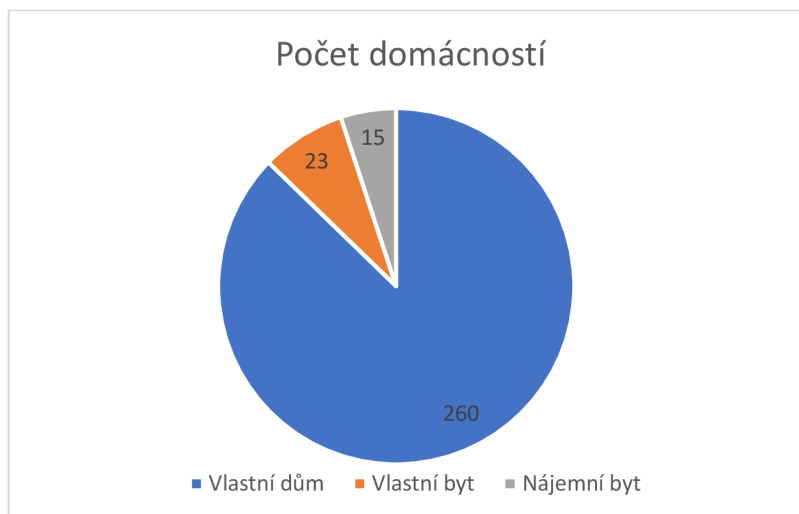
8.2 Analýza získaných dat

Všechna získaná data byla nejprve shromážděna, utříděna a následně vyhodnocena. Po jejich vyhodnocení byla zpracována pomocí matematicko-statistických postupů a postupně vkládána do tabulek a grafů v diplomové práci.

Otázka č.1: Počet domácností podle vlastnictví nemovitostí?

Výzkumného šetření se zúčastnilo celkem 298 domácností. Z celkového počtu domácností bylo celkem 260 domácností s vlastním domem, 23 domácností žije ve vlastním bytě a v případě 15 domácností se jedná o byt nájemní. Při procentuálním vyjádření můžeme zjistit, že výsledný poměr vlastního domu je 87 %, 7,7 % domácností žije ve vlastním bytě a 5 % domácností žije v nájemním bytě. Grafické vyjádření počtu respondentů podle pohlaví je uvedeno v následujícím grafu.

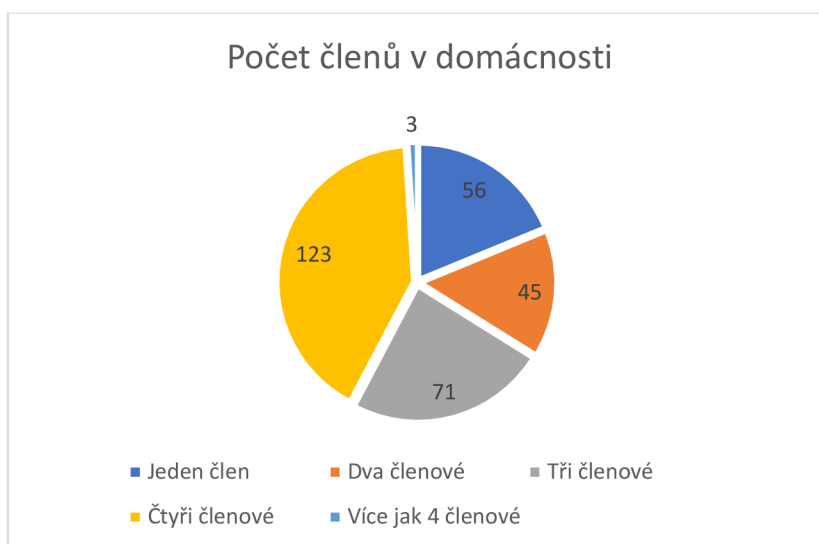
Graf č. 1: Počet domácností podle vlastnictví nemovitosti¹⁰⁰

Otázka č. 2: Počet členů v domácnosti?

Výzkumného šetření se zúčastnilo 298 domácností, dotazovaná otázka byla rozčleněna na 4 sekce, jednočlenná domácnost, dvoučlenná, tříčlenná, čtyřčlenná a více jak čtyřčlenná domácnost. Šetřením bylo zjištěno, že 123 domácností žije čtyřčlenná, 71 domácností jako tříčlenná, 45 domácností je dvoučlenných, 56 domácností jednočlenných a pouze 3 domácnosti jsou více jak čtyřčlenné (odpověď na otázku č. 2) – viz následující graf.

Graf č. 2: Domácnost dle počtů členů¹⁰¹

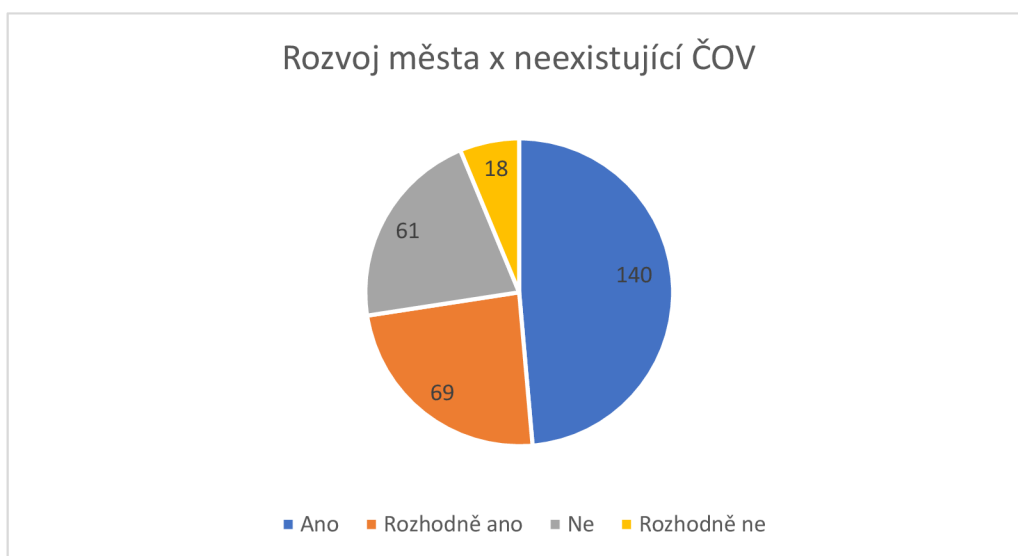
¹⁰⁰ Zdroj: Město Habry, dotazníkové šetření

¹⁰¹ Zdroj: Město Habry, dotazníkové šetření

Otázka č. 3: Myslíte si, že neexistence ČOV ve městě brzdí jeho rozvoj?

Domácnosti byly dotazovány, zda si myslí, že rozvoj města může být „blokován“ neexistující ČOV, neboli, zda by výstavbou ČOV došlo k jeho dalšímu, většímu rozvoji. Na tuto otázku se mohly domácnosti vyjádřit stupnicí ANO, Rozhodně ANO, NE, Rozhodně NE. Rozhodně ano 69 domácností, ano 140 domácností, ne 61 domácností a rozhodně ne 18 domácností.

Graf č. 3: ČOV x rozvoj města Habry¹⁰²

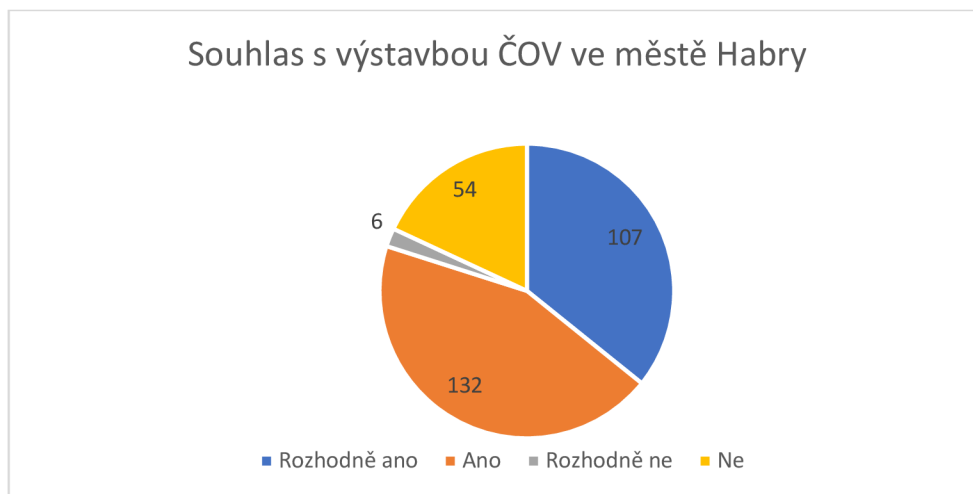
Občané se většinou vyjádřili ve smyslu, že neexistence ČOV brzdí další rozvoj města.

Otázka č. 4: Bude-li možné využít dotačních programů na výstavbu ČOV, souhlasili byste s její výstavbou?

Domácnosti města Habry byly dotazovány na případný souhlas s výstavbou ČOV s využitím dotačních programů, nebyla zde stanovena finanční hodnota dotace, spíše její procentuální část, byla uváděna hodnota kolem 60 % dotací na tento projekt. Opět nebyl zde dán prostor pro odpověď neví, pouze rozhodně ano, ano, popřípadě ne, rozhodně ne. Ve výsledku šetření se oslovené domácnosti vyjádřily rozhodně ano 107 domácností (36 %), ano 132 domácností (44 %), ne uvedlo 54 domácností (18 %) a rozhodně ne, pouhých 6 domácností (2 %) viz. graf.

¹⁰² Zdroj: Město Habry, dotazníkové šetření

Graf č. 4: Souhlas s výstavbou ČOV ve městě Habry¹⁰³

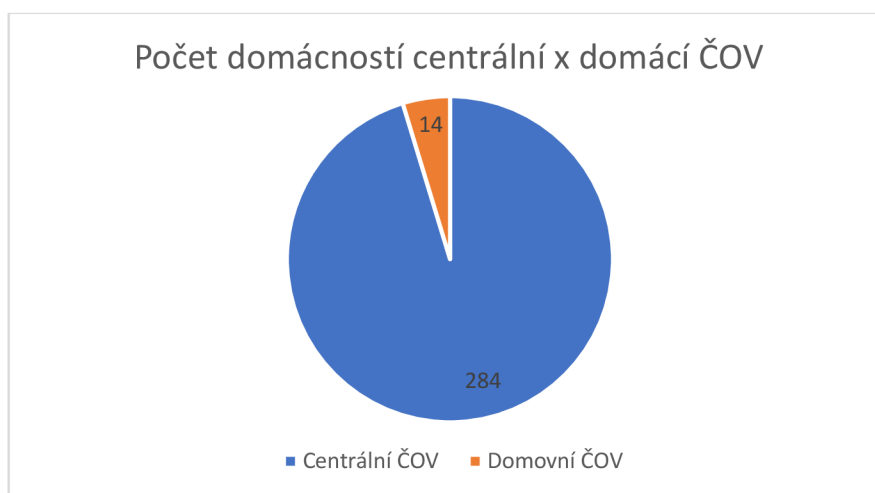

Šetřením bylo zjištěno, že 80 % domácností souhlasí s výstavbou ČOV ve městě Habry.

Otázka č. 5: Jakou formu ČOV byste preferovali?

Jednotliví respondenti byli dotazováni, jaký typ čištění odpadních vod by sami preferovali, do možností odpovědí byly připraveny 2 možnosti: Centrální ČOV, samostatná domovní ČOV. Šetřením byla zjištěna jednoznačná odpověď, 96 % domácností (284) by upřednostnily centrální ČOV provozovanou a plně obsluhovatelnou ČOV, pouze 4 procenta domácností (14) by preferovaly svou vlastní domácí ČOV. Výsledek viz. následující graf.

Graf č. 5: Poměr domácí x centrální ČOV¹⁰⁴

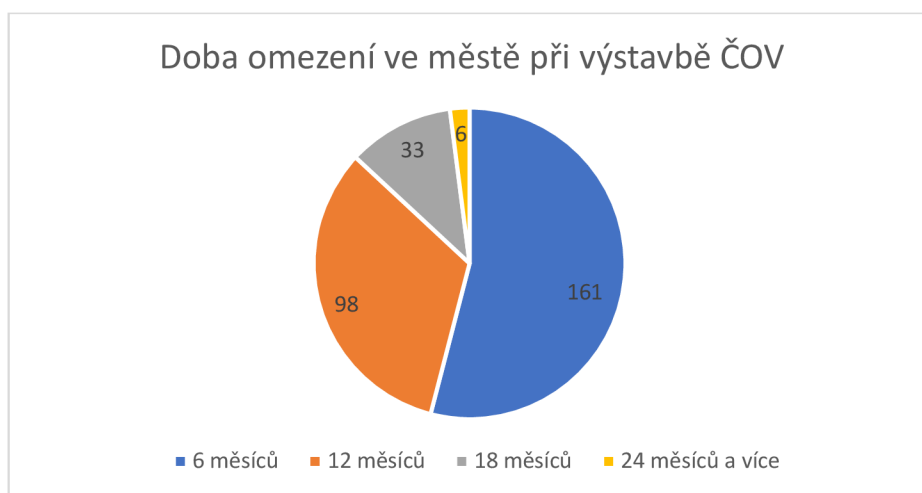
¹⁰³ Zdroj: Město Habry, dotazníkové šetření

¹⁰⁴ Zdroj: Město Habry, dotazníkové šetření

Otázka č. 6: S jakou dobou omezení při výstavbě ČOV byste byl ochoten souhlasit?

Všichni oslovení respondenti byli dále dotazováni v souvislosti s případnou výstavbou ČOV, jaká doba v měsících by se jim zdála přiměřená, případně jak dlouho by byli ochotni strpět případné omezení ve městě.

Graf č. 6: Doba omezení při výstavbě ČOV¹⁰⁵

Šetřením vyplynulo, že nejvíce domácností 161 (54 %) by v případě výstavby žádalo ukončení omezení do 6 měsíců, 98 domácností (33 %) by žádalo ukončení do 1 roku, 33 domácností (11 %) do 1,5 roku a pouze 6 domácností (2 %) by se smířilo s omezením 2 roky a déle.

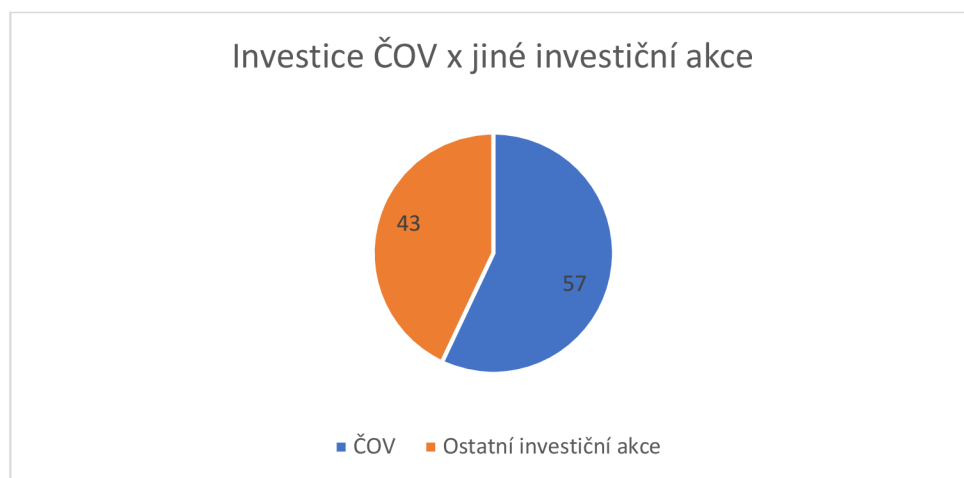
Posledními otázkami dotazníku na domácnosti bylo finanční zajištění akce a také případné zvýšení stočného, čímž by se dorovnával deficit městských financí.

Otázka č. 7: Mělo by město upřednostnit výstavbu ČOV oproti jiným investičním akcím?

Výzkumným šetřením bylo občanům (v tomto případě domácnostem) dána možnost volby, zda by raději upřednostnili výstavbu ČOV ve městě (a tím samozřejmě utlumili jiné investice) nebo naopak.

¹⁰⁵ Zdroj: Město Habry, dotazníkové šetření

Graf č. 7: Financování ČOV x ostatní investiční akce¹⁰⁶

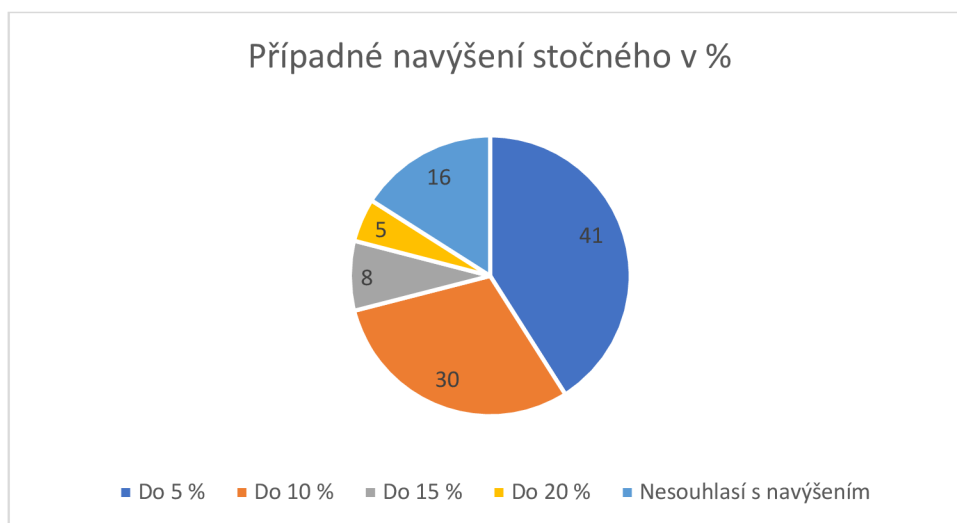
Výsledkem šetření bylo zjištěno, že domácnosti v obci sice souhlasí s výstavbou ČOV, ale s financováním ČOV upřednostněným oproti jiným investicím souhlasí pouze 170 domácností (57 %) a nesouhlasí 128 domácností (43 %). Zde je velký prostor pro zdůvodnění potřeby investování do ČOV ze strany města Habry, konkrétně jeho zastupitelstva.

Otázka č. 8: Kolik procent zvýšení stočného by Vaše domácnost byla ochotna zvládnout a akceptovat?

Poslední otázkou v dotazníku byla dána možnost občanům vyjádřit se k možnému (a předpokládanému) zvýšení stočného ve městě s návazností na výstavbu ČOV. Výsledkem šetření bude zjištěno, jaké procentuální navýšení jsou ochotny akceptovat domácnosti po výstavbě ČOV. Možností uvedených v dotazníku je tentokrát pět, do 5 procent, do 10 procent, do 15 procent, do 20 procent a nesouhlasím s žádným navýšením.

¹⁰⁶ Zdroj: Město Habry, dotazníkové šetření

Graf č. 8: Souhlas s % navýšením stočného ve městě¹⁰⁷

Z výsledku šetření vyplývá, že 41 procent domácností by bylo ochotno a schopno akceptovat zvýšení stočného o 5 procent, navýšení do 10 procent by bylo ochotno akceptovat 30 procent domácností. Co je ovšem překvapivé, celých 16 procent domácností není ochotno akceptovat žádné navyšování stočného.

8.3 Výsledek dotazníkového šetření

Výstupem dotazníkového šetření je informace o jednotlivých názorech domácností ve městě Habry. Ve městě žije drtivá část domácností ve vlastním domě, téměř polovina žije jako čtyřčlenná, s výstavbou ČOV ve městě souhlasí jako potřebnou 80 procent domácností, navíc jednoznačně preferují centrální ČOV, za kterou bude plně odpovídat město. Ovšem více jak 80 procent domácností by v případě výstavby ČOV chtělo dokončení omezení ve městě do 12 měsíců a téměř polovina domácností nesouhlasí s omezením ostatních investičních akcí města po dobu výstavby ČOV. To bude samozřejmě klást vysoké nároky na finanční zajištění stavby a zároveň ostatních investic. Domácnosti by pravděpodobně v případě výstavby ČOV očekávaly zvýšení stočného, ale dle šetření by se mělo ideálně pohybovat mezi 5–10 procenty. Poměrně velká část obyvatel (16 %) nesouhlasí s žádným navýšením, zde by mělo zastupitelstvo své kroky, ať budou jakékoliv, řádně odůvodnit.

¹⁰⁷ Zdroj: Město Habry, dotazníkové šetření

8.4 Participantní pozorování

Participantní pozorování zahrnuje přímou účast na dění, pozorování, analýzu dokumentů, interview s účastníky situací a informanty a introspekci a hodí se pro studium prakticky všech aspektů lidské existence. Patří mezi nejdůležitější metody kvalitativního výzkumu. Participantním pozorováním je možné popsat, co se děje, kdo nebo co se zúčastňuje dění, kdy a kde se věci dějí, jak se objevují a proč. Tento způsob výzkumu je vhodný pro studium procesů, vztahů mezi lidmi a událostmi, organizací lidí a událostí, jevů, které trvají v čase i bezprostředního kontextu, v kterém se rozvíjí lidská existence. Tato strategie se používá v etnografickém výzkumu nebo v případových studiích, které se soustřeďují na hloubkový popis a analýzu nějakého fenoménu.

Participantní pozorování je zvlášť vhodné, jestliže:

- fenomén, který se bude zkoumat, je málo prozkoumaný
- existují velké rozdíly mezi pohledy členů sledované skupiny a nečlenů
- fenomén není přístupný pohledu osob mimo skupinu.

Pozorovatel nefunguje jako pasivní registrátor dat, které stojí mimo předmětnou oblast, nýbrž sám se zúčastní dění v sociální situaci, ve které se předmět výzkumu projevuje.¹⁰⁸

Pozorovatel zkoumal chování zastupitelů MěÚ Habry při zasedání městského zastupitelstva. Pozorování se uskutečnilo od podzimu roku 2020 do konce jara roku 2021. Předmětem pozorování bylo chování členů zastupitelstva ve vypjatých situacích, ke kterým docházelo při jednáních k plánované ČOV, dále vytváření skupin a klik mezi samotnými zastupiteli a také pozorování chování starosty města.

K pozorování docházelo výlučně v prostorách zasedací místnosti městského úřadu při oficiálních jednáních. Pozorovatel prováděl záznam pozorování neveřejně, v písemné podobě papírovou formou a také elektronicky do notebooku. Podrobné doplnění prováděl poté autor mimo samotné místo pozorování.

Pozorovatel zjistil, že zastupitelstvo se při jednání při věcech důležitých pro budoucnost obce, jako je ČOV rozpadá do třech skupin, ve kterých je vždy jedna osoba vůdčí. Členové těchto skupin nejsou schopni v podstatě vést vlastní dialog, odkazují se na jednání tohoto

¹⁰⁸ Hendl, J. Úvod do kvalitativního výzkumu: 2. vyd. Praha: Karolinum, 1999. 138 s. ISBN 80-246-0030-7

vůdčího. Osoba starosty není dle pozorovatele schopna názory těchto skupin sjednotit a nechává jednání spíše plynout.

Jednotlivé skupiny jsou tvořeny s ohledem na jejich pracovní zařazení, mezilidské vztahy a generační blízkost. V případě, že dojde ke konfliktu technického nebo ekonomického rázu, získává nejvyšší prioritu snaha jednotlivých zastupitelů veřejně neprojevat své názory. Rozpolcenost zastupitelstva se nejvíce projevuje v krizových situacích, při běžném jednání působí zastupitelstvo navenek jednotně. Názory a postoje jednotlivých zastupitelů mezi sebou se nemění i v případě, že se jedná o dialog mezi mužem a ženou nebo popřípadě mezi generačně rozdílnými osobami.

Vzniklým pozorováním autor zjistil, že k předkládání smysluplných návrhů dochází od skupiny 3-4 osob, ostatních 11 zastupitelů řeší spíše banální problémy spojené s běžným chodem obce. Autor se tímto domnívá, že v případě snahy o nalezení konsensu mezi všemi zastupiteli je nutné jednání o důležitých věcech spíše v úzkém kruhu předjednat a poté o věci jednat oficiálně na zastupitelstvu. Tímto odpadne tvorba tzv. klik a skupin. Autor není školeným pozorovatelem, ale tato metoda ho velice zaujala, bere jí jako velice přínosnou a v případě dalších důležitých jednání ji bude opět používat.

9. Investiční záměr výstavby rodinných domů v lokalitě u fotbalového hřiště v Habrech

Z důvodu nedostatku stavebních parcel a poptávky po pozemcích vhodných k výstavbě rodinných domů ze strany občanů se začalo v roce 2015 uvažovat o rozparcelování pozemků v lokalitě u hřiště v Habrech. Dlouhodobější nemožnost výstavby rodinných domů by mohla znamenat odchod mladých lidí z obce, což by zapříčinilo nevratné snížení počtu obyvatel v naší obci.

V roce 2006 byla vybudována ulice U Dvora, kde se nachází 16 rodinných domů a v roce 2010 vznikla ulice Vilémovská, kde je vystavěno 17 rodinných domů. Jiné zasíťované parcely se v obci nenacházely a rovněž nejsou v obci starší domy určené k rekonstrukci nebo k demolici, bylo tedy nutné přistoupit k výstavbě nových domů. V lokalitě u hřiště určené pro výstavbu rodinných domů nebyla část pozemků v majetku obce, bylo tedy nutné jejich vykoupení od tří soukromých vlastníků, do doby výkupu pozemků se jednalo o pole, které obhospodařovalo místní zemědělské družstvo.

S vlastníky pozemků proběhlo několik jednání o možnosti odprodeje městu. Jeden z vlastníků souhlasil s prodejem pozemku obci za 200 Kč za m². S dalším vlastníkem jednali zástupci města několikrát a při posledním jednání byla dohodnuta cena pozemku 270 Kč za m². Třetí vlastník požadoval po obci v prvním kole jednání astronomických 1 700 Kč za m², v dalších kolech 700 korun za metr. Všechny tři návrhy na odkoupení pozemků byly projednány městskou radou a poté i městským zastupitelstvem, odkup prvních dvou pozemků byl zastupitelstvem schválen a odkup třetího pozemku za částku 700 Kč za m² byl zastupitelstvem jednoznačně zamítnut s tím, že se výstavba přizpůsobí dané situaci a nevykoupený pozemek nebude stavbou dotčen.

Po vykoupení pozemků bylo vedení města zastupitelstvem pověřeno zpracováním studie na výstavbu nové ulice a rozparcelování pozemků. Studii zpravoval architekt Ing. Milan Stejskal. Ze třech navržených variant byla nejprve městskou radou a poté zastupitelstvem schválena varianta rozdělení pozemku na 24 stavebních parcel s celkovou plochou 17 701 m², s plochou komunikací 2 586 m² a plochou zeleně 4 739 m². Pod komunikací bylo nutné vybudovat dešťovou a splaškovou kanalizaci, vodovod, rozvod elektřiny a plynu.

Projektovou dokumentaci podle návrhu architekta zpracoval projektant Jan Neuwirth, pracovní název byl vedením města zvolen *Obytná zóna Habry – Lokalita U Hřiště*.

Při zpracovávání projektové dokumentace vyplynul zásadní problém, který spočívá v tom, že Habry nemají vybudovanou čistírnu odpadních vod a vypouštění nečištěných odpadních vod z nové lokality nebylo orgánem životního prostředí i přes několikeré jednání povoleno. Při jednáních bylo doporučeno u nových rodinných domů vybudování nepropustných plastových nebo betonových jímek, do kterých bude svedena odpadní voda z domácností. Odpadní voda by byla po naplnění jímky vlastníkem nemovitosti vyvážena na čistírnu odpadních vod do Havlíčkova Brodu, kde by byla vyčištěna. S likvidací odpadních vod by tím obyvatelům nové ulice vznikly značné náklady spojené s vyvážením, dopravou a likvidací odpadních vod. S tímto řešením jeden majitel stavebního pozemku nesouhlasil a žádal o povolení domovní čistírny odpadních vod a vsakování vyčištěné vody na svém pozemku. Tento vlastník při jednání doložil hydrogeologický průzkum, podle kterého bylo možné na jeho pozemku vsakování vyčištěné odpadní vody. Po zjištění těchto informací proběhlo opětovné jednání zástupců města s pracovníci místně příslušného odboru životního prostředí a z tohoto jednání vyplynula skutečnost, že lze povolit na nově vybudovaných parcelách instalaci domovních čističek odpadních vod a vypouštění těchto vod do kanalizace. Vsakování vyčištěných vod ze všech nových domů nebylo z kapacitních důvodů povoleno.

Po dokončení projektové dokumentace bylo vyhlášeno zadávací řízení na zhotovitele veřejné zakázky *Obytná zóna Habry – Lokalita U Hřiště*. Zadávací řízení prováděla nezávislá odborná firma. Do zadávacího řízení se přihlásilo 13 stavebních společností a po posouzení jejich kvalifikace komisí zřízenou městem byli zástupci společností vyzváni k podání cenových nabídek. Cenové nabídky v zapečetěných obálkách ve stanoveném termínu zaslalo 8 společností:

INSTA CZ s.r.o.	28 297 600,07 Kč
PORR a.s.	32 821 891,092 Kč
AQASYS spol. s r.o.	34 496 800 Kč
EUROVIA CS a.s.	35 937 126,09 Kč
VHST s.r.o.	35 937 126,09 Kč

VHS stavby a.s.	36 500 000 Kč
FIRESTA – Fišer, rekonstrukce, stavby a.s.	35 884 213,70
METROSTAV a.s.	37 208 030,074 Kč

Uvedené ceny jsou bez DPH.¹⁰⁹

Hodnotící komisí bylo provedeno vyhodnocení zadávacího řízení tak, že bylo stanoveno pořadí jednotlivých nabídek podle výše jejich nabídkových cen a jako nejvýhodnější byla vyhodnocena výběrovou komisí nabídka s nejnižší nabídkovou cenou, tedy cenová nabídka firmy INSTA CZ s.r.o. s cenou 28 297 600,07 Kč. Firma byla požádána o dodání podkladů nutných k vyhodnocení zadávacího řízení, ale tyto podklady nebyly ve stanoveném termínu zadavateli zakázky doručeny. Byla tedy vyzvána firma na druhém místě v pořadí, PORR a.s., přičemž situace se opakovala. Obě firmy byly následně ze zadávacího řízení vyřazeny. Další akceptovanou nabídkou se stala nabídka společnosti AQASYS spol. s r.o., kdy společnost požadované doklady v termínu doručila a byla komisí vyhodnocena jako vítězná firma zadávacího řízení. Při dotazování důvodů této situace, kdy se dvě firmy nedodržením standardních postupů nechaly vyřadit ze zadávacího řízení, bylo zprostředkovatelem tohoto řízení hodnotící komisi sděleno, že pravděpodobně došlo mezi firmami k určité dohodě. Firma PORR a.s., která byla takto vyřazena ze zadávacího řízení při pozdější realizaci zakázky pro firmu AQASYS jako subdodavatel zhotovila finální povrch komunikací v celé nové ulici. Na zasedání zastupitelstva byl řešen značný rozdíl v cenových nabídkách mezi první a třetí nabídkou, tedy po vyřazení firem nesplňujících podmínky vítěznou firmou. Po bouřlivé diskusi zastupitelstvo schválilo firmu AQASYS spol s r.o. jako zhotovitele celé stavby. Jednou z možností bylo zrušení celého zadávacího řízení, ale výstavba by se tímto krokem značně zdržela a při opětovném vyhlášení zadávacího řízení by došlo k navýšení celkové ceny z důvodu vyšších cen stavebního materiálu a zemních prací.

Před dokončením stavby přistoupili zástupci města k prodeji pozemků, městská rada navrhla zastupitelstvu nejdříve prodej osmi pozemků. Pro občany s trvalým bydlištěm v Habrech byla stanovena cena 400 Kč za metr čtvereční, trvalé bydliště kupujícího muselo být v Habrech déle než jeden rok. Pro ostatní zájemce byla stanovena cena 800 Kč za m². Před začátkem prodeje bylo svoláno veřejné posezení s žadateli o stavební parcely v místní

¹⁰⁹ Zdroj: Město Habry, zadávací řízení na obytnou zónu Habry-Lokalita U Hřiště, březen 2019

sokolovně, kde byly zodpovězeny četné dotazy k prodeji pozemků i k podmínkám výstavby rodinných domů. Zasedání se zúčastnili zástupci města a také referent místního stavebního úřadu. Zmíněných 8 stavebních pozemků bylo prodáno v průběhu jednoho týdne. Ve druhém kole prodeje se zájemcům s trvalým bydlištěm mimo Habry prodávaly pozemky za 1 000 Kč za metr čtvereční a domácím za 400 Kč. Městská rada navrhla zastupitelstvu neprodávat 3 parcely a ponechat je pro případné zájemce z řad místních lékařů a tím je motivovat k zachování lékařské praxe v Habrech. Prodej pozemků byl zahájen k určitému datu a zájemce, který přišel s žádostí o určitou parcelu jako první, s touto žádostí uspěl. Prodej parcel následně schválilo zastupitelstvo všemi hlasy, nově budovaná ulice má název U Hřiště. Nízkou prodejní cenou stavebních pozemků chtěli zástupci města motivovat stávající, ale i nové občany k výstavbě rodinných domů v Habrech, s tím by se mohl navýšit i počet žáků navštěvujících místní základní školu a při navýšení kapacity by bylo možné žádat o dotaci na přístavbu nového pavilonu základní školy. Investice města na m² stavební parcely se blíží k částce 2 000 Kč, doufáme, že se vynaložené prostředky vrátí se zvýšeným počtem obyvatel Habrů.

Obrázek č. 8: Zóna technické vybavenosti ulice U Hřiště v Habrech¹¹⁰

¹¹⁰ Vlastní zdroj autora

Po dokončení rozparcelování pozemků přistoupili zástupci města k další investiční akci, k výstavbě čistírny odpadních vod, tato investice bude nejvyšší v dějinách celé obce a je popisována v jiné části této diplomové práce.

Obrázek č. 9: Mapa města Habry s vyznačením výstavby nové ulice¹¹¹

¹¹¹ SEZNAM. CZ. *Mapy.cz* [online]. 2022 [cit. 2022-03-26]. Dostupné z WWW: <<https://mapy.cz>>.

10. Porovnání investičních záměrů ČOV a výstavby nové ulice U Hřiště

Když mám srovnat akci výstavby nové ulice a připravovanou výstavbu ČOV, je zřejmé, že se zásadně navzájem liší. Okolo parcel se řešilo mnoho problémů, ale výstavba probíhala na pozemcích města a mimo obydlené území, nedotkla se nijak většiny haberských občanů. Nově vybudovaná ulice a v ní 24 parcel bude sloužit vesměs mladým rodinám k výstavbě rodinných domů. Při výstavbě splaškové kanalizace a nové čistírny odpadních vod budou prováděny zemní práce na všech komunikacích v obci a u všech rodinných domů, při této akci budou omezeni doslova všichni občané města. Každý vlastník nemovitosti bude nucen na svém pozemku na vlastní náklady vybudovat přípojku na nově vybudovanou kanalizaci, lidem se to určitě nebude líbit a budou hledat různé záminky, jak se vyhnout nákladům spojeným s odkanalizováním. U domů, kde budou nainstalovány domovní čerpací stanice, dojde k navýšení spotřeby elektrické energie, což bude zapříčiněno provozem čerpadla, které bude zajišťovat čerpání odpadních vod do kanalizace. Spotřeba energie potřebné na provoz čerpadla se odhaduje na 500 Kč na rok, provoz čerpadla bude jeho uživatelům ze strany obce kompenzován úlevou na některém z místních poplatků. Výstavbou ČOV vznikne na období cca dvou let pro občany určité nepohodlí a očekávám od občanů i určitou kritiku.

Nedivím se tomu, že se minulý starosta obce vybudování ČOV bránil a během svého působení ve funkci za její výstavbu příliš nebojoval. Při výstavbě nové ulice použila obec finanční prostředky z vlastních úspor, při výstavbě kanalizace a ČOV budeme nuceni při částečné dotaci z fondů čerpat úvěr od banky a po dobu splácení úvěru dojde k určitému omezení větších investic. Běžný chod města a naplánované investice musí být zachovány, splácení úvěru okolo pěti milionů korun ročně při zachování současných příjmů by nemělo být problémem.

Dalším velmi nepopulárním opatřením po výstavbě ČOV bude zvýšení stočného. V současné době platí občané města Habry stočné 10 Kč za m³ odebrané pitné vody. Po vybudování ČOV bude stočné zvýšeno několikanásobně, zatím odhadujeme na částku okolo 60 korun za m³ odebrané vody. Přesné stočné bude stanoveno podle skutečných nákladů na provoz ČOV, v dotačních podmínkách požaduje poskytovatel dotace spoluúčast občanů na provozování ČOV, zvyšování ceny stočného se tedy pravděpodobně nelze vyhnout.

S výstavbou ČOV jsou pochopitelně spojeny i výhody. Po dokončení výstavby ČOV budou v celé obci nové komunikace. Zásadou toho, že bude obec vypouštět do říčky Sázavky pouze vyčištěné odpadní vody, bude zlepšeno životní prostředí nejen v Habrech, ale i po celém toku říčky. Výstavbu ČOV v Habrech lze přiblížit jako nezbytnost a jeden z hlavních cílů trvale udržitelného rozvoje.

Další investiční záměry čekají na Habry i v blízké budoucnosti. Po dokončení kanalizace a ČOV se budou Habry připravovat na přístavbu nového pavilonu místní základní školy. K přístavbě je zpracovaná projektová dokumentace a město má ke stavbě platné stavební povolení. K realizaci projektu nedisponuje v současné době dostatkem finančních prostředků a vyhlášené dotační programy vyžadují pro úspěšné žádání o finanční prostředky navýšení kapacity vzdělávacího zařízení, tuto podmínku naše základní škola v současné době nesplňuje. Osobně vykonávám funkci místostarosty Habrů od roku 2014, za tuto dobu jsme odkoupili od firmy FLOP nevyužívanou budovu bývalé prodejny, po rekonstrukci jsme v prostorách vybudovali ordinace pro dětského lékaře, praktického lékaře a vybudovali jsme a vybavili zubní ordinaci, kterou provozují dva zubní lékaři. V době, kdy je nedostatek zubních lékařů, je přítomnost dvou zubních lékařů v našem městě velkým úspěchem vedení města. Dále jsme zdárně provedli výše uvedenou parcelaci pozemků v lokalitě U Hřiště. Na podzim letošního roku jsou naplánovány řádné komunální volby a doufám, že bude v zájmu nového zastupitelstva pokračování v započatých a naplánovaných projektech.

Co se týká financí města a jeho hospodaření v posledních letech, v roce 2018 byla dokončena přestavba budovy zdravotního střediska. Do nákupu budovy a následné rekonstrukce investovalo město přes 9 milionů korun, za další dva miliony bylo pořízeno vybavení ordinace zubních lékařů. V letech 2020 a 2021 probíhala v obci výstavba již zmiňované ulice U Hřiště, za stavební práce město zaplatilo zhotoviteli, tedy firmě AQUASYS 34 496 800,- Kč bez DPH. I přes tyto investice se Habrům daří udržovat vyrovnaný rozpočet a jsou šetřeny finanční prostředky na investici do ČOV. Pravidelné přezkoumání hospodaření města Habry prováděné pracovníky Krajského úřadu Kraje Vysočina proběhlo vždy bez zjištěných nedostatků a závěrečný účet města je schvalován městským zastupitelstvem všemi hlasy. Město v současné době nečerpá žádný úvěr. Na zasedání městského zastupitelstva v únoru 2022 byla zastupitelům navržena možnost investování ušetřených finančních prostředků do doby, než začne výstavba ČOV, do investičních fondů. Investování bylo zastupiteli

zamítnuto z důvodu nejistého výnosu, což znamená ponechání ušetřených financí na běžných účtech.

Obrázek č. 9: Budova zdravotního střediska před rekonstrukcí¹¹²

Obrázek č. 10: Budova zdravotního střediska po rekonstrukci¹¹³

¹¹² Vlastní zdroj autora

¹¹³ Vlastní zdroj autora

Tabulka č. 5: Finanční hospodaření města v letech 2019-2021¹¹⁴

Příjmy a výdaje v Kč	rok 2019	rok 2020	rok 2021
Daňové příjmy	23 443 994	22 419 146	24 952 389
Nedaňové příjmy	3 969 992	4 815 928	6 860 537
Kapitálové příjmy	211 380	1 650 901	4 300 278
Přijaté dotace	3 224 802	4 075 132	6 154 161
Příjem celkem	30 850 169	32 961 109	42 267 365
Běžné výdaje	15 869 606	15 311 794	21 070 212
Kapitálové výdaje	2 790 127	29 337 920	18 264 282
Celkem výdaje	18 659 733	44 649 755	39 334 495
Celkem peněžní prostředky na konci roku	47 976 231	40 237 723	43 289 946

Covidová pandemie neměla výrazný vliv na hospodaření naší obce, jak je vidět z předešlé tabulky, tak meziroční nárůst příjmů v letech 2020 a 2021 je více než 9 milionů korun a to je pro rozpočet naší obce značná částka. V posledních letech mělo město značné kapitálové výdaje, jako je odkup bývalé prodejny Flop, v roce 2018 přestavba budovy na zdravotní středisko, vybavení zubní ordinace, což je celková investice převyšující 10 milionů korun. Dále proběhl v roce 2018 odkup pozemků pro novostavby, v letech 2020 a 2021 samotná parcelace, zasíťování pozemků a výstavba komunikace v nové ulici s investicí okolo 40 milionů korun. V roce 2021 obec zainvestovala necelé 3 miliony korun do interaktivní učebny v místní základní škole, na tento projekt byla obci zpětně vyplacena dotace ve výši 90%. Dále v roce 2021 odkoupila obec za částku 2 600 000 Kč budovu bývalého obchodního domu Marek, kde je v budoucnu plánována výstavba bytů pro seniory.

Na výstavbu ČOV budou zástupci města nuceni žádat úvěr a i v době jeho splácení musí být zachován běžný chod města a zároveň musí být zachovány i drobné investice, při současných příjmech do rozpočtu města by investice do ČOV neměla Habry z pohledu financí zásadně ovlivnit. Finanční prostředky má město nyní uloženo na běžných účtech u Komerční banky u ČSOB a také u České národní banky.

¹¹⁴ Zdroj: Město Habry, závěrečné účty města Habry

11. Závěr

Tato diplomová práce se primárně zabírala procesem realizace investičního záměru čistírny odpadních vod v městě Habry na Vysočině. Bylo ukázáno, že podobný projekt se nemusí z různých důvodů setkat jen se souhlasem obyvatel města, přičemž byly přiblíženy některé strategie, jejichž cílem je dosáhnout podpory tohoto záměru mezi občany města. Práce byla koncipována jako případová studie. Ke sběru dat byly využity zejména tři základní techniky – studium dokumentů, dotazování a participantní pozorování, pozorovatel byl samotný autor práce.

Teoretická část práce nejprve definovala samotný pojem obec, přičemž bylo zdůrazněno, že malé obce typu Habrů představují největší část z celkového počtu obcí u nás. Již z tohoto důvodu je jejich zkoumání smysluplné. Odborníci se shodují na tom, že pochopení lokálních politických jevů v malých obcích může výrazným způsobem přispět také k celkovému porozumění komunálnímu politickému prostředí ČR jako celku. Podána byla rovněž charakteristika orgánů obce, když nejdůležitější je bezpochyby obecní zastupitelstvo. Pozornost byla následně věnována utváření rozpočtu obce a jejím jednotlivým položkám.

Následně bylo v teoretické části pojednáno o teorii rozvoje komunit, když regionální rozvoj je vykládán jako snaha o vyvážený rozvoj daného území při současném uznávání principů hospodářské politiky. Také v případě Habrů platí, že mezi důležité aktéry regionálního rozvoje je možné řadit obec. Rozvoj obcí lze definovat jako velmi komplikovaný proces, který se skládá z rozdílných činností, mezi něž patří strategické plánování, strategické řízení nebo strategické rozhodování, přičemž tyto činnosti byly v textu blíže analyzovány.

S ohledem na ústřední téma diplomové práce byla v jejím textu v teoretické části věnována pozornost i problematice čištění odpadních vod v ČR. Čistírny odpadních vod plní funkci nástroje k předčištění a dočištění vody, jež se jinak uskutečňuje v přirozeném vodním toku. Výstavbu ČOV je možné reflektovat jako nezbytný předpoklad pro rozvoj obce, protože na ní mimo jiné závisí třeba potenciální bytová výstavba, což je také případ obce Habry. V textu byly ve stručnosti charakterizovány různé možnosti hospodářského využití odpadních vod a kalů i druhy odpadních vod. Stranou zájmu nezůstala ani různá zařízení k vyčištění odpadních vod, která je možná dělit podle jejich velikosti.

V praktické části práce byla nejprve ve stručnosti představena historie města Habry. Přiblížen byl také současný stav odkanalizování podle Plánování rozvoje vodovodů a kanalizací kraje Vysočina. Důležitý je závěr, že současný stav je v rozporu s platnými předpisy (zákonem č. 254/2001 Sb., §38, novela 150/2010 Sb. ve znění pozdějších předpisů) a má záporný vliv na životní prostředí. Povolení k vypouštění odpadních vod do říčky Sázavky vydává příslušný vodoprávní úřad, přičemž představitelé města se opakovaně ocitají pod tlakem, kdy jsou v rámci schvalovacího procesu tázáni po důvodech, proč ještě není ČOV vybudována.

Historie projektu ČOV v Habrech přitom sahá již do doby krátce po roce 1990. K jeho realizaci však v minulosti nedošlo z důvodu nedostatečné vůle i nepřítomnosti tlaku ze strany státních orgánů, který v posledních letech hlavně ze strany Odboru životního prostředí Městského úřadu Havlíčkův Brod, agentury ochrany přírody a Povodí Vltavy eskaluje.

V textu práce byly představeny tři varianty řešení investičního záměru, které byly odprezentovány na veřejném zasedání zastupitelstva roku 2021, takže se s nimi měli příležitost seznámit všichni občané. Odsouhlasena byla výstavba vlastní ČOV a vybudování oddělené splaškové kanalizace, což je možnost, která se jeví jako finančně i stavebně nejvýhodnější.

Je pochopitelné, že o nezbytnosti realizace projektu ČOV je nutné přesvědčit občany města, k čemuž bylo nezbytné zvolit některé specifické strategie, které odpovídají velikosti obce. Z té příčiny se v budově místní sokolovny dvakrát uskutečnilo veřejné prezentování projektu, jež bylo spojeno s debatou s občany, kde byly zodpovězeny jejich dotazy. Cílem bylo přesvědčit je, že výstavba ČOV již v současnosti nesnese odkladu, i když bude spojena s některými omezeními jejich každodenního života. Současně proběhly občůzky nemovitostí a debaty u konkrétních domů s jejich majiteli. Majitelé 13 nemovitostí se také během těchto diskusí dozvěděli nepříjemnou zprávu, že u jejich nemovitostí není možné odvádět splaškové vody gravitačně, a proto budou muset být u domů instalovány domovní čerpací stanice. Vedlejším produktem výše zmiňované prezentace byl vznik Desatera problémů města Habry, které představuje cenný zdroj inspirace, jakými dalšími tématy se mají představitelé města v dalších letech zabývat.

Tento projekt byl v textu práce porovnán s jiným investičním záměrem, kterým byla výstavba rodinných domů v lokalitě u fotbalového hřiště v Habrech. K jeho realizaci bylo

přistoupeno z toho důvodu, že se tímto způsobem snažili představitelé obce zabránit odchodu mladých lidí z města. Zde byl zásadní rozdíl v tom, že obec jednala jen s některými občany, ať již se jednalo o vykoupení pozemků ze strany města nebo jejich následný prodej zájemcům o parcely. Také zde bylo jako forma seznámení občanů s celým projektem zvoleno veřejné posezení v místní sokolovně, kde byly zodpovězeny početné dotazy, jež se týkaly prodeje pozemků i podmínek výstavby rodinných domů. Občané Habrů byli v porovnání s jinými zájemci v případě projevení zájmu o parcelu cenově zvýhodněni.

Z textu práce je zřejmé, že realizace projektu ČOV je pro obec velikosti Habrů mimořádným počinem, který si žádá vynaložení enormního úsilí ze strany představitelů obce. Ti mají totiž nelehký úkol přesvědčit občany obce o nutnosti realizace projektu, který na čas zkomplikuje život všem občanům obce. Představitelé obce tak riskují, že mohou případnou nelibost občanů pocítit v následujících volbách do obecního zastupitelstva. Je proto na nich, aby zvolili takové přesvědčovací strategie, díky nimž občané pochopí, že se bez ČOV do budoucna neobejdou a dočasná omezení spojená s realizací projektu jim do budoucna přinesou užitek.

Cílem diplomové bylo rozebrat některé problémy, jež jsou spojeny s hospodařením a rozvojem menší obce, k čemuž poskytla případová studie o městu Habry (okres Havlíčkův Brod) ideální příležitost. Přiblíženy byly některé investiční projekty místní samosprávy, k nimž patří čistírna odpadních vod a zóna technické vybavenosti v nově budované ulici U Hřiště. Uvedeny byly některé strategie, které užívají představitelé místní samosprávy malých obcí při prosazování investičních záměrů. Bylo ukázáno, že v některých případech volí zastupitelé strategie, které mohou být na první pohled pro město prodělečné, věří ale, že se jim investice v delším časovém horizontu vrátí, když se jim podaří přilákat k životu ve městě nové občany. Typickým příkladem byl prodej pozemků za velmi nízké ceny nebo rezervace některých parcel pro lékaře, kteří by v Habrech byli ochotni ordinovat.

Literatura

- BERMAN, N., ADÁMEK, P., KULKA, D., VLASÁK, T. Strategické plánování a ekonomický rozvoj. *Moderní obec* 5, 1999, č. 3, příl., s. I.-VIII.
- BERNARD, J. *Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2011. ISBN 978-80-7419-069-8.
- BUBENÍČEK, V., KUBÁLEK, M. Konfliktní linie v malých obcích, *Acta Politologica* 2, 2010, č. 3, s. 30-45.
- BUČEK, L., MOCHŤÁK, J., RABINSKÁ, I., SVOBODA, J., ILLE, K., HAMULÁKOVÁ, K. *Občanský a společenskovední základ*. Brno: Edika, 2017. ISBN 978-80-266-1401-2.
- ČMEJREK, J., BUBENÍČEK, V., ČOPIK, J. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: Grada Publishing, 2010. ISBN 978-80-247-3061-5.
- FOTR, J., VACÍK, E., ŠPAČEK, M., SOUČEK, I. *Úspěšná realizace a strategie a strategického plánu*. Praha: Grada Publishing, 2017. ISBN 978-80-271-0434-5.
- HADRABOVÁ, A. *Veřejná správa životního prostředí*. Praha: Oeconomica, 2008. ISBN 978-80-245-1407-9.
- Hendl, J. Úvod do kvalitativního výzkumu: 2. vyd. Praha: Karolinum, 1999. 138 s. ISBN 80-246-0030-7
- JÜPTNER, P. Komunální koalice a politické modely, *Politologická revue*, 10, 2004, č. 2, s. 81-101.
- KÁŇA, P. *Základy veřejné správy*. Ostrava: Montanex, 2007. ISBN 978-80-7225-244-2.
- KOČÍ, R. *Obecní samospráva v České republice: praktická příručka s judikaturou*. 1. vyd. Praha: Leges, 2012. ISBN 978-80-87576-28-1.
- KOPŘIVA, R., ČOPIK, J., ČMEJREK, J. Mechanismy rozhodování o investičních záměrech a rozpočtech obcí, *Sociológia* 49, 2017, č. 5, s. 482-506.
- LABOUNKOVÁ, V, PŮČEK, M. J., ROHREROVÁ, L. et al. *Metodická příručka pro zpracování strategických rozvojových dokumentů mikroregionů*. Brno: Ústav územního rozvoje, 2009. ISBN 978-80-87318-02-7.

MACEDO, S. (ed.) *Democracy at Risk: How Political Choices Undermine Citizen Participation, and What We Can Do About It*. Washington, D.C: Brookings Institution Press, 2005. ISBN 10-0815754051.

MAJEROVÁ, V., KOSTELECKÝ, T., SÝKORA, L. et al. *Sociální kapitál a rozvoj regionu: Příklad Kraje Vysočina*. Praha: Grada Publishing, 2011. ISBN 978-80-247-4093.

MALLYA, T. *Základy strategického řízení a rozhodování*. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-1911-5.

MOŁONIEWICZ, W., SEDZIKOWSKI, T., BONIKOWSKI, T. *Malé čistírny odpadových vod*. Bratislava: Alfa, 1983. ISBN neuvedeno.

MARKOVÁ, H. *Finance obcí, měst a krajů*. Praha: Orac, 2000. Příručky pro praxi a studium veřejné správy. ISBN 80-86199-23-1

NEŠPOR, Zdeněk a kol. 2013. *Slovník českých sociologů*. Praha: Academia. s. 89-92. ISBN 978-80-200-2221-9.

NOVÁK, J. a kol. *Příručka provozovatele stokové sítě*. Líbeznice: Medim, spol. s r.o., 2003. ISBN 80-238-9947-3.

PAVLÍK, M. et al. *Jak úspěšně řídit obec a region: Cíle, nástroje, trendy, zahraniční zkušenost*. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-5256-3.

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. akt. a roz. vyd. Praha: Aspi, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5

PŮČEK, M. J., ŠILHÁNKOVÁ, V. *Strategické plánování a řízení obcí regionů. Studijní opora v elektronické podobě*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, 2014. ISBN 978-80-871-7440-1.

PŮČEK, M. J., KOPPITZ, D. *Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony*. Praha: Národní síť Zdravých měst České republiky ČR, 2012. ISBN 978-80-260-2788-1.

PŮČEK, M. J. et al. *Měření spokojenosti v organizacích veřejné správy soubor příkladů*. Vsetín: MMR, 2005. ISBN 80-239-6154-3.

REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol. *Strategie rozvoje měst, obcí, regionů a jejich organizací*. Brno: Masarykova univerzita, 1999. ISBN 80-210-2126-8.

ŘEHOŘ, P. Strategický plán rozvoje obcí. *Auspicia* 7, 2010, č. 1, s. 34-37.

RŮŽIČKA, K., NOVÁK, P. *Habry: dějiny města 1101-2001*. Habry: Město Habry, 2001. ISBN 80-238-6602-8

SAMSON, Š., BYRTUS, J., HUDEC, O., MUŠKA, M., NAĐOVÁ, M. *Regionálna ekonomika*. Košice: Technická univerzita v Košiciach, 2001.

SLAVÍK, J., *Marketing a strategické řízení ve veřejných službách*. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-8947-7.

SNIŠČÁK, V. *Služby a cestovní ruch: Súvislosti, špecifiká, cesta rozvoje*. Indiana: Indiana University Bloomington, 2001.

SWIANIEWICZ, P. An Empirical Typology of Local Government Systems in Eastern Europe, *Local Government Studies* 40, 2014, č. 2, 292-311.

WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-699-0.

ŽÁRSKÁ, E., BALÁŽOVÁ, E., KOZOVSKÝ, D. *Komunálna ekonomika a politika*. Bratislava: Vydavateľstvo EKONÓM, 2007. ISBN 978-80-225-2293-9.

Elektronické zdroje

Decentralizované čištění odpadních vod, 2008, [online] [28. 1. 2022]. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6348344>.

Domácí čistírna odpadních vod od A do Z, 2020, [online] [28. 1. 2022]. Dostupné z: <https://zakra.cz/blog/co-je-domaci-cistirna-odpadnich-vod/>.

Havlíčkobrodský deník.cz, *Rodina popraveného dostala dopisy po 42 letech*, 2007, [online] [15. 3. 2022] Dostupné z: https://havlickobrodsky.denik.cz/zpravy_region/20070416_hb_r odina_popraveneho.html.

Jak funguje čistírna odpadních vod. [online] [28. 1. 2022]. Dostupné z: http://poradme.se/index.php?title=Jak_funguje_%C4%8Dist%C3%ADrna_odpadn%C3%ADch_vod.

Město Habry, [online] [15. 3. 2022] Dostupné z: <https://www.habry.cz/historie/ds-1002/p1=3495>.

Metodická podpora regionálního rozvoje. Dostupné z <http://www.regionálnírozvoj.cz/index.php/home.html>, [25. 1. 2022].

Ústava ČR. Dostupné z <http://zakony.centrum.cz/ustava-ceske-republiky/> [25. 1. 2022].

VH atelier, spol. s r. o., *Habry, Variantní posouzení odkanalizování obce a vyhodnocení technického stavu stávající stokové sítě*, Brno, prosinec 2020.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích. [online] [28. 1. 2022]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>.

Záznam z jednání č. 2 stavby „Kanalizace a ČOV Habry“, 20. 12. 2021

Seznam zkratek

BSK ₅	biochemická spotřeba kyslíku
DČS	domovní čerpací stanice
DUR	dokumentace k územnímu rozhodnutí
ČOV	čistírna odpadních vod
ČR	Česká republika
ČSFR	Česká a Slovenská federativní republika
EO	Ekvivalentní obyvatel
HDP	Hrubý domácí produkt
CHSK _{cr}	chemická spotřeba kyslíku
ISPOP	informační systém plnění ohlašovacích povinností
KD	kulturní dům
NL	nerozpustné látky
NN	nízké napětí
Obr.	obrázek
PDCA	z anglického plan-do-check-act tedy naplánuj-proved'-ověř-jednej
PE	polyethylen
PRVKÚK	plán rozvoje vodovodů a kanalizací
p.o.	příspěvková organizace
PVC	polyvinylchlorid
RD	rodinný dům
ŘSD	ředitelství silnic a dálnic
Tab.	tabulka
VaK	vodovody a kanalizace
VÚT	Vysoké učení technické

Seznam obrázků

OBRÁZEK Č. 1: HABERSKÉ NÁMĚSTÍ	30
OBRÁZEK Č. 2: ZNAK MĚSTA HABRY	31
OBRÁZEK Č. 4: POLOHA MĚSTA HABRY NA PŘEHLEDNÉ MAPĚ	35
OBRÁZEK Č. 5: SITUACE ODKANALIZOVÁNÍ MĚSTA HABRY PODLE PRVKŮK	39
OBRÁZEK Č. 6: LEGENDA PRVKŮK.....	39
OBRÁZEK Č. 7: JEDNÁNÍ S OBČANY O NUTNOSTI VÝSTAVBY ČOV	44
OBRÁZEK Č. 8: ZÓNA TECHNICKÉ VYBAVENOSTI ULICE U HŘIŠTĚ V HABRECH.....	71
OBRÁZEK Č. 9: MAPA MĚSTA HABRY S VYZNAČENÍM VÝSTAVBY NOVÉ ULICE.....	72
OBRÁZEK Č. 9: BUDOVA ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA PŘED REKONSTRUKCÍ	75
OBRÁZEK Č. 10: BUDOVA ZDRAVOTNÍHO STŘEDISKA PO REKONSTRUKCI	75

Seznam grafů

GRAF Č. 1: POČET DOMÁCNOSTÍ PODLE VLASTNICTVÍ NEMOVITOSTI.....	60
GRAF Č. 2: DOMÁCNOST DLE POČTŮ ČLENŮ.....	60
GRAF Č. 3: ČOV X ROZVOJ MĚSTA HABRY	61
GRAF Č. 4: SOUHLAS S VÝSTAVBOU ČOV VE MĚSTĚ HABRY	62
GRAF Č. 5: POMĚR DOMÁCÍ X CENTRÁLNÍ ČOV	62
GRAF Č. 6: DOBA OMEZENÍ PŘI VÝSTAVBĚ ČOV	63
GRAF Č. 7: FINANCOVÁNÍ ČOV X OSTATNÍ INVESTIČNÍ AKCE	64
GRAF Č. 8: SOUHLAS S % NAVÝŠENÍM STOČNÉHO VE MĚSTĚ.....	65

Seznam tabulek

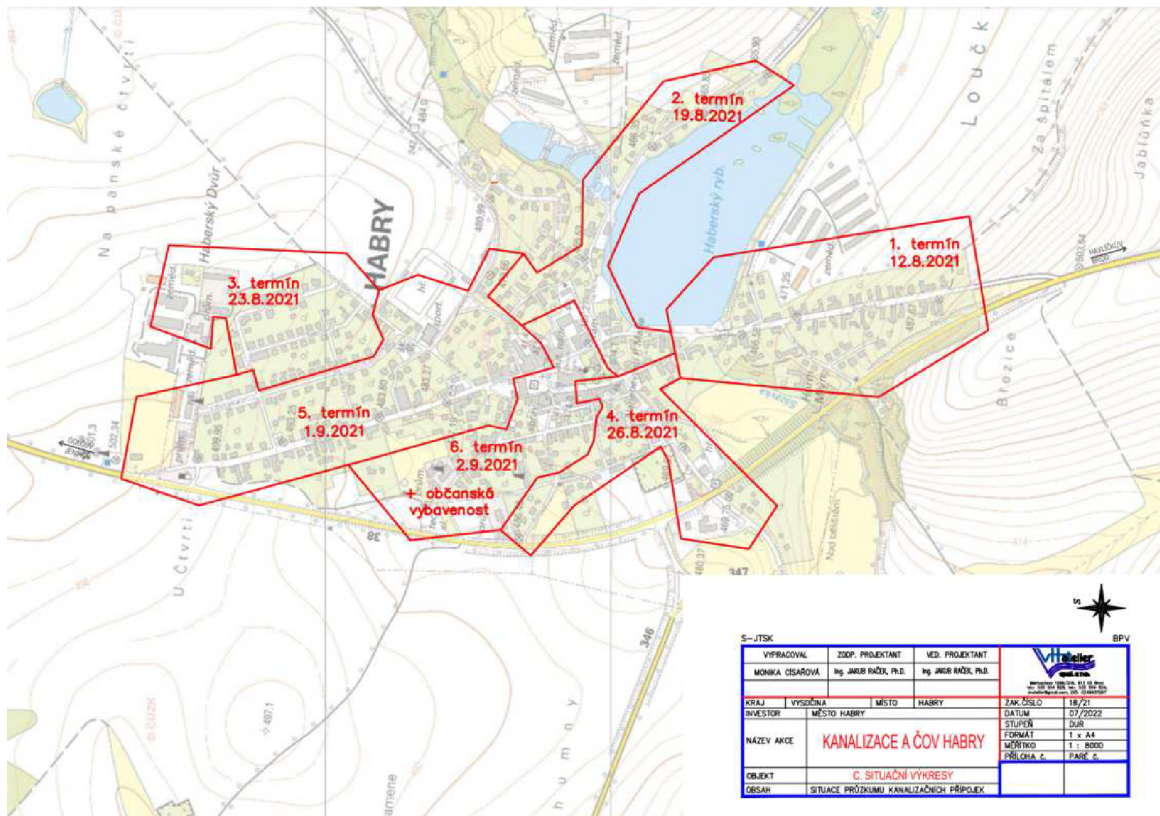
TABULKA Č. 1: VÝSLEDKY KOMUNÁLNÍCH VOLEB V OBCI HABRY	36
TABULKA Č. 2: TABULKA UKAZATELŮ VYPOUŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD.....	41
TABULKA Č. 3: KATEGORIE K1 AŽ K5 PRO POSOUZENÍ STAVEBNĚ-TECHNICKÉHO STAVU... 48	
TABULKA Č. 4: ROZSAH REKONSTRUKCE ÚSEKŮ STOKOVÉ SÍTĚ	51

TABULKA Č. 5: FINANČNÍ HOSPODAŘENÍ MĚSTA V LETECH 2019-2021	76
---	----

Seznam příloh

PŘÍLOHA Č.1 TERMÍNY A OBLASTI KOMUNIKACE S OBČANY V RÁMCI PLÁNOVANÉ VÝSTAVBY ČOV.....	76
PŘÍLOHA Č. 2 DESATERO PROBLÉMŮ MĚSTA HABRY	77
PŘÍLOHA Č. 3 POVOLENÍ POVODÍ VLTAVY K VYPOUŠTĚNÍ ODPADNÍCH VOD.....	78
PŘÍLOHA Č. 4 NÁVRH ZÁVĚREČNÉHO ÚČTU MĚSTA HABRY	79

Příloha č.1 Termíny a oblasti komunikace s občany v rámci plánované výstavby ČOV

S-JTSK		BPV	
VYPRACOVAL MONIKA OSARŮVÁ	ZDOP. PROJEKTANT Ing. JANUŠ RAJČEK, P.Eng.	VED. PROJEKTANT Ing. JANUŠ RAJČEK, P.Eng.	
KRAJ VYŠKŮVKA	MÍSTO HABRY	MÍSTO HABRY	ZAK. ČÍSLO 16/21
INVESTOR MĚSTO HABRY			OR. ČÍSLO 157/2022
NÁZEV AKCE KANALIZACE A ČOV HABRY			STUPEŇ DŮR
			FORMÁT 1 x A4
			MĚŘÍTKO 1 : 8000
			PŘÍLOHA C PÁŘ. C.
OBJEKT C. SITUAČNÍ VÝKRESY			
OBSAH SITUACE PRŮŘKUMU KANALIZAČNÍCH PŘÍPOJEK			

Příloha č. 2 Desatero problémů města Habry

Město Habry
Žižkovo náměstí 66, 582 81 Habry

DESATERO PROBLÉMŮ MĚSTA HABRY

Desatero vzešlé ze setkání s občany

- 1) Přístavba nového pavilonu ZŠ
- 2) Rozšíření lékařské péče o specialisty
- 3) Zvýšení bezpečnosti silničního provozu
- 4) Oprava komunikace k průmyslové zóně
- 5) Místnost pro knihovnu ve Zboží
- 6) Zlepšení dopravní obslužnosti
- 7) Vybudování cyklostezky
- 8) Výměna oken v KD Zboží
- 9) Výstavba nové budovy mateřské školy
- 10) Výstavba čistírny odpadních vod

Desatero vzešlé z ověřovací ankety

- 1) Rozšíření lékařské péče o specialisty
- 2) Bankomat
- 3) Výstavba čistírny odpadních vod
- 4) Zlepšení dopravní obslužnosti
- 5) Vybudování koupaliště
- 6) Zvýšení bezpečnosti silničního provozu
- 7) Zajištění pečovatelské služby
- 8) Vybudování cyklostezky
- 9) Přístavba nového pavilonu ZŠ
- 10) Oprava hřbitova

Tel: 569441 217
Fax: 569441 229

Mobil: 604441720
E-mail: kovarikludek@seznam.cz

Bankovní spojení : 2920521 / 0100
www.habry.cz IČO: 00267422

Příloha č. 3 Povolení povodí Vltavy k vypouštění odpadních vod

MĚSTSKÝ ÚŘAD Habřeh
 Č.j. Vyř. 359/2020
 Datum: 29. 05. 2020
 Přílohy:

POVODÍ VLTAVY
 státní podnik
 ZÁVOD DOLNÍ VLTAVA
 GRAFIČKA 36
 150 23 PRAHA 3
 TEL: 27 09 111
 231 091 111
 FAX: 277 91 95 22
 BANKOVNÍ SPOLČENÍ
 K/PRAHA 5, I.Č. 101 1201/0001

Městský úřad v Habřeh
 Žižkovo náměstí 66
 582 81 Habř

VÁŠ DOPIS ZNAČKY/ZE DNE
 - /4.2.2020

NAŠE ZNAČKA / Č. RPBU
 PVL-35313/2020/240-Sy

VYŘIZUJÍCÍ
 Ing. Tereza Sýkorová /227

DATUM
 28.5.2020

Prodloužení povolení k vypouštění odpadních vod z kanalizace města Habř
 - I. vyjádření správce povodí a II. vyjádření správce vodního toku

K.Ú: **Habř** VODOPRÁVNÍ ÚŘAD: **Havlíčkův Brod** KRAJ: **Vysočina** Č.R.P.: **1-09-01-1040-0-00**
 VODNÍ ÚTVAR POVRCHOVÝCH VOD: **DVL, 0280 Sázavka od pramene po ústí do toku Sázava**
 VODNÍ ÚTVAR PODZEMNÍCH VOD: **65200 Krystalínikum v povodí Sázavy**

Váš dopisem, který jsme obdrželi dne 4.2.2020, jste nám předložili žádost o vyjádření k prodloužení vypouštění odpadních vod veřejné kanalizace města Habř.

K záměru byla vydána stanoviska správce povodí a vyjádření správce vodního toku č.j. 102251/2014-243-Ža ze dne 29.10.2014 a č.j. 5936/2018-243-Ža ze dne 30.1.2018.

Pro město Habř bylo vydáno povolení k nakládání s vodami rozhodnutím MěÚ Havlíčkův Brod č.j. ŽP/2048/04/Hm a jeho změnami č.j.: OŽP/2937/2014/Os a č.j. MHB_OŽP/396/2018/Os ze dne 20.3.2018, kterým bylo povoleno vypouštění odpadních vod do významného vodního toku Sázavka IDVT 10100149 ve správě Povodí Vltavy, státní podnik v těchto limitech:

Množství	Q _{prům} (l/s)	Q _{max} (l/s)	Q _{max} (m ³ /měsíc)	Q _z (m ³ /rok)
Výúst č. 1 u hlavní silnice	1	4	7883	94 600
Ukazatelé	„p“ (mg/l)	„m“ (mg/l)	t/rok	
BSK ₅	180	250	17	
CHSK	300	400	28,4	
NL	120	170	11,4	

Množství	Q _{prům} (l/s)	Q _{max} (l/s)	Q _{max} (m ³ /měsíc)	Q _z (m ³ /rok)
Výúst č. 2 u obchvatu	0,1	0,54	788	9 460
Ukazatelé	„p“ (mg/l)	„m“ (mg/l)	t/rok	
BSK ₅	120	150	1,14	
CHSK	250	350	2,37	
NL	120	170	1,14	

Příloha č. 4 Návrh závěrečného účtu města Habry

Návrh závěrečného účtu města Habry za rok 2021

Na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů zveřejňuje město Habry návrh na závěrečný účet města za rok 2021

1) Plnění příjmů a výdajů za kalendářní rok 2021 (Výkaz FIN 2-12)

Příjmy schválený rozpočet upravený rozpočet skutečnost

Daňové	18 913 000	18 916 450	24 952 389,16
Nedaňové příjmy	3 437 884	7 436 878	6 860 537,68
Kapitálové příjmy	2 000 000	4 300 278	4 300 278
Přijaté dotace	1 772 500	6 154 161,10	6 154 161,10
Příjmy celkem	26 123 384	36 807 767,10	42 267 365,94
Běžné výdaje	21 641 166	25 415 989,95	21 070 212,86
Kapitálové výdaje	16 125 000	21 352 339,77	18 264 282,65
Celkem výdaje	37 766 166	46 768 329,72	39 334 495,51

Příloha: Výkaz FIN 2-12 k 31.12.2021 – plnění rozpočtu města v plném členění podle rozpočtové skladby

V roce 2021 mělo město zřízeny účty u Komerční banky v Havl. Brodě, účet u ČSOB a účet u ČNB.

Číslo účtu -	Stav k 31.12.2021
2920521/0100 KB Havl. Brod	41 315 205,06
94-2410521/0710 ČNB	1 484 187,81
111885550/0300 ČSOB	490 554,01
Celkem peněžní prostředky	43 289 946,88

2) Hospodaření s majetkem

Výsledek inventarizace: Nebyly zjištěny inventarizační rozdíly

Příloha: Inventarizační zpráva, Rozvaha ÚSC k 31.12.2021

3) Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření města za rok 2021

Přezkoumání provedeno na základě žádosti města a v souladu se zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC a DSO pracovníky odboru kontroly Krajského úřadu Kraje Vysočina.

Závěr: Při přezkoumání hospodaření města Habry za rok 2021 nebyl zjištěn nedostatek.

Příloha: Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2021

4) Vyúčtování finančních prostředků ke státnímu rozpočtu, státním fondům a rozpočtům krajů a dotace poskytnuté

<u>ÚZ</u>	<u>Účel poskytnuté dotace</u>	<u>Poskytnuto</u>	<u>Skutečně čerpáno</u>
98193	Volby	93 000,-	60 354,03
33063	MŠMT ŠABLONY III	471 817,-	471 817,-
98037	MF ČR – kompenzační bonus	318 900,13	318 900,13
29014	Mze – obnova les. porostů	30 000,-	30 000,-
17016	MMR – zázemí pro vzdělávání	2 571 500,20	2 571 500,20
17969	MMR – zázemí pro vzdělávání	746 812,74	746 812,74

V roce 2021 obdrželo město dotace z rozpočtu kraje

	Poskytnuto	Čerpáno
Výkon státní správy	1 769 500,-	1 769 500,-
Hospodaření v lesích	14 400,-	14 400,-
Podpora vzdělávání žáků	38 726,-	38 726,-
Obec Rybníček-přís. na PO	3 000,-	3 000,-
Obnova venkova	100 000,-	100 000,-
Akceschopnost SDH	29 151,-	29 151,-

5) Hospodaření příspěvkových organizací

Hospodářský výsledek: je přílohou této zprávy

S celým obsahem závěrečného účtu je možné se seznámit v kanceláři Městského úřadu v Habrech.

Vyvěšeno:

Sejmuto:

Schváleno zastupitelstvem města dne:

starosta města